SAYISI 3 KURUŞ

SON TELGRAF

PAZAR 13 Ilinci TEŞRIN 1940

SAYI: 1296 Telefon: Başmuharrir: 20827 — İdare Müdürü: 23300 İstanbul Nuruosmaniye No. 54

En Son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

YIL: 4

Romanyada Almanlar ne yapmak istiyorlar?

Balkanlarda Almanyadan ziyade İtalyanın bir harekette bulunması ihtimali daha ziyade galiptir. Almanya Romanyayı işgal etmekle herhangi bir Sovyet müdahalesini önlemeyi ve İtalyanın muhtemel bir hareketini teshil etmeyi diğer sebepler arasında düşünmüş ve bunda mutabık kalmış olabilir..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Dün, «Taymis» in Bulgaristan ve Türkiye hakkında verdiği haber, tahmin veya tahlili izah edermesindeki gayeyi daha ziyade Almanyanın Romanyaya yerleşmesinde Türkiye mevzuu ve Mısır - Irak hedefi dışında ve fakat Balkanlar ve Sovyet Rusya mevzuu içinde mütalea etmenin hâdiselere daha uygun olabileceğini söylemiştik. Filhakika Almanyanın ötedenberi gayesi şarka akmak, Asyaya geçmektir. Harbi umumide de bunu Osmanlı imparatorluğunu kendi müttefiki olarak harbe sokmak ile yapmak istemiş ve fakat muvaffak olamamıştır. Bugün için de: — Almanyanın gözü Asyada dedir...

Demenin imkânı yoktur. Fırsatını bulur bulmaz Almanya yalnız Balkan sibhiceziresine ve Hindistana doğru değil, bütün Asyaya ve Afrikaya hâkim olmak ister. Gayesi budur. Ancak bizim şahsî görüşümüze göre, bu - Romanyaya yerleşmesi henüz bunu yapmak için değildir, bu yolda bir merhaledir. Binaenaleyh, tasavvuru ve bu yolda hareketi bugüne değil, daha bazı şartların tahakkuku ile istikbale müteallik olmak gerektir.

Almanya İngiltereye bir yıldırım darbesi vurmak imkânını kaybetmiş ve «yıpratma harbi» içine girmiye mecbur olmuştur. Yani İngiltere Almanyayı istediği yere getirmiştir. Almanya böyle bir yıpratma harbinin içine dü - şmüş ve herşeyden önce bugünkü mevkiyetini muhafaza eyliyebilmek kudretindadır. Bu ıztırarın içinde bulunmak, ordusunu tutabilmek, istediği harp malzemesini temin etmek en başta gelir. Harbi kazanabilmesi için de İngiltereyi ezmesi ve mağlûp etmesi gerektir. Filhakika İngiltereyi mağlûp etmenin bir yolu da onun Afrika ve Asyadaki imparatorluğunu yıkmak, onu oradaki kaynaklarından mahrum eylemektir. Bunun için Almanya veya İtalyanın Mısıra girmesi, Irakı zaptetmesi, Adene ele olması, Hindistana gitmesi ve Asyadaki İngiliz dominyonlarına ele geçirmesi gerektir. Bu yolda da Trablustan, Akdeniz - den, Sovyet Rusyadan, Türkiyeden ve yahut da Afrikanın cenubundan ve Bahrimuhitlerden dolaşarak gidilir.

Akdenizde Almanyanın emrinde yalnız İtalyan donanması var. Fransız donanması İngilizlerden imha edilmiş, geriye kalanları da Akdeniz dışındaki Fransız limanlarına sığınmışlar - dır. Bunlar da mahsur ve mahpus hâldedirler. İtalyan donanması İngiliz donanmasına karşı bir faikiyet arzedip Portsait, Hayfa veya Beyrut limanlarındaki mihver ordularını takviyeye mihver ordularını nakliyeye müsait olacak ve Kanalı, Mısırı zapt ve istilâ edecek kudrette değildir. Bu hâle olmadığı kadar Malta, Cebelitarık, Kıbrıs üslerini de düşmüş ve Trablus hududundan Mısıra yapılan taarruz durdurulmuştur. Habeşistanda Mısıra karşı bir taarruzun muvafak olması ihtimali yoktur. Beyrut veya Hayfadan asker ihraç edip Suriye ve Filistinden Mısırı sıkıştırmak da mümkün değildir. Sovyet Rusya ile İngiltere ile Alman ordularının Irak ve Mısıra gidebilmesi ise iki şeye bağlıdır:

1— Sovyetlerle müttefik olmak veya Sovyetlerle harbeylemek.. Almanya Sovyetlerle müttefik olsaydı. Harbederek Kafkaslara gelmesi, İranı geçip Iraka inmesi ve Iraktan

(Devamı 3 üncü sahifede)

ROMANYADA 50 BiN ALMAN ASKERi VAR

Almanların çağırılması tasavvuru daha evvelden mevcut imiş

Almanların masrafını Romanya ödeyecek

Londra 13 (A.A.)— Bükreşten bildirildiğine göre, Romanyada bulunan Alman askerlerinin miktarı 20,000 dir.

Bazı istihbarat ajansları bu miktarın 50,000 asker olduğunu bildiriyorlar.

Dün, Alman askerlerile tıklım tıklım dolu birçok trenler, Romanya - Macaristan hududu yakininde bulunan iki şehirden geçmişlerdir.

ALMANLARI ROMANYAYA DAVET ETMEK FİKRİ

Bükreş 13 (A.A.) — Romanya hükûmeti tarafından dün neşre-

(Devamı 3 üncü sahifede)

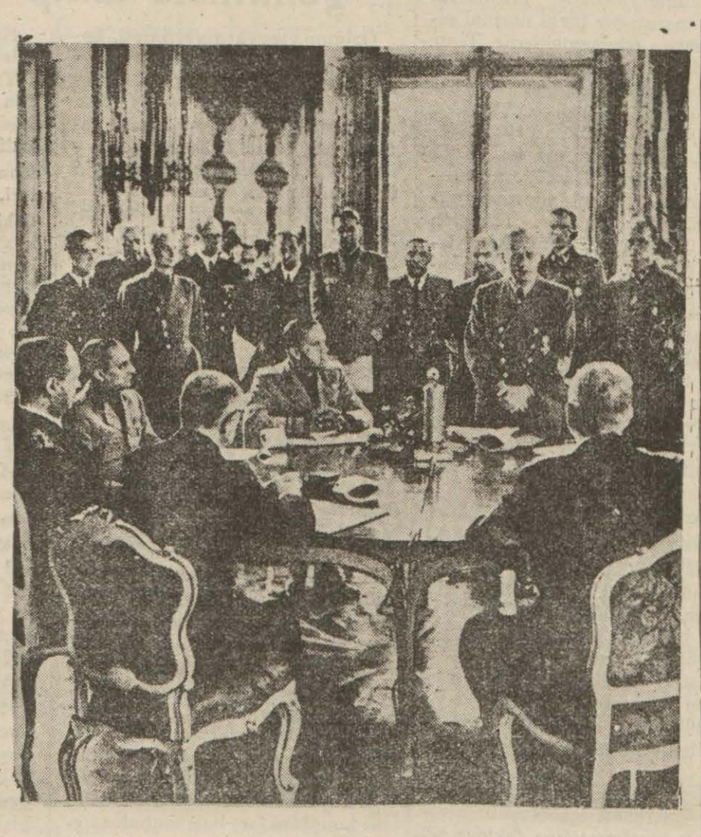

Tarihî bir resim: Alman Hariciye Nazırı Fon Ribbentrop Viyanada mihver devletlerinin hakem kararını alâkadarlara tebliğ ederken ...

SOVYFT SEFiRi LONDRADA ALKIŞLANDI

Moskova radyosu da İngiliz tayyarecilerini methediyor

Londra 13 (A.A.) — Röyterin diplomatik muhabirinin öğrendiğine göre, Sovyet büyük elçisi Maiski ve refikası, yanlarında Amiral

(Devamı 3 üncü sahifede)

DEMOKRASiLERE UZUN ÖMÜRLER

Ruzvelt yeni bir nutuk daha söyledi

Deyton 13 (A.A.)— Cumhurreisi Ruzvelt garp yarım küresine hitaben söylediği bir nutukta demiştir ki:

— Amerika, harbe girmek müs-

(Devamı 3 üncü sahifede)

BiNGAZiYE YENi BiR HÜCUM

Limanda bir gemi yakıldı, Sudanda bir çarpışma 18 İtalyan öldü

Kahire 13 (A.A.)— İngiliz tayyareleri Afrikada faaliyetlerine devam etmektedir. Kahirede neşredilen bir tebliğe göre, Bingazi

(Devamı 3 üncü sahifede)

Şehrimizde sayım günü için tesbit edilen kararlar

İstanbulda sayım saat 12 de bitirilecek, bütün memlekette bu iş için 150 bin memur çalışacak

20 ilkteşrinde yapılacak nüfus sayımının şehrimizde saat 12 ye kadar bitirileceği anlaşılmaktadır.

Sayımı yapacak memurlar o gün kısa mesafelerde saat yedi buçukta ve uzak mesafelerde nihayet sekiz buçukta vazifeye başlamış olacaklardır.

Fırıncıların şehrin iki günlük ekmek ihtiyacını bir gün evvelden temin edebilmeleri için tedbirler alınmıştır. Sayım, şehrin umumî hayatına sekte vermiyecek bir sür'at ve intizamla yapılacaktır.

Başvekâlet istatistik umum müdürü Celâl. dün saat on dördü kırk beş geçe Ankara radyosunda, sayım işleri hakkında, bu işle muvazzaf olanlara izahat vermiştir. Sayımı muvaffakiyetle başarmak için bütün Türkiyede yüz elli bin

(Devamı 3 üncü sahifede)

Saç saça, baş başa!

Fenerde, Küçükmustafapaşada, Yeniyolda 7 numarada oturan Şükrü kızı 33 yaşında Emine, ayni evde oturan Mehmedin karısı 23 yaşında Hayriye ile gece yarısı saat ikide bir meseleden kavgaya tutuşmuşlar, saçsaça ve başbaşa gelmişlerdir.

Neticede, Hayriye Emineyi yumrukla yüzünden yaralamış ve Hayrivenin şikâyeti üzerine kavgacı kadın yakalanmıştır.

Ham madde stokları yeniden tesbit ediliyor

(Yazısı 3 üncü sahifede)

Muhterem okuyucular

Son Telgraf fiatı neden 5 kuruş yapıyor?

Sayın okuyucularımıza dün de izah ettiğimiz gibi, «Son Telgraf», ayın 15 inden itibaren, Haber ve Hakikat refiklerile beraber fiatını 5 kuruşa çıkarmaktadır. Kâğıt ve diğer bütün matbaa levazımatı fiatlarının harp başladığı gündenberi mütemadiyen artışı, 3 kuruşu bir prensip olarak kabul eden «Son Telgraf» da, diğer 3 kuruşluk refiklerile beraber böyle bir karara varmağa mecbur etmiştir.

Bir gazetenin muhtaç olduğu bütün iptidaî malzeme hariçten gelmektedir. Bu maddelerden bir kısmı, yalnız fiatlarını 3-4 mislî arttırmakla kalmamış, piyasada bütün bütün bulunmamak tehlikesini de arzetmeğe başlamıştır.

«Son Telgraf» bugüne kadar, yeni harbin bütün iktisadî tazyik ve şartlarına. en geniş hüsnünıyet çerçevesi içinde mukavemet etmeğe çalşmıştır.

Bugün, artık fiatımızı 5 kuruşa çıkarmağa karar vermişsek, bu, en katî ve müessesemizin yaşaması için en elzem hayatî zaruretlerden doğmaktadır.

«Son Telgraf» Halk gazetesidir. Bizi, çok geniş bir halk kütlesi seviyor, alıyor ve okuyor. Daha doğru bir ifade ile «Son Telgraf», halkın, okuyucuların gazetesidir.

Gazetemiz, bugüne kadar olduğu gibi, bundan böyle de, bütün memleket davalarında millî neşir vazifesini heyecanla yapacak, alnı açık, sözü pek, özü doğru olarak, daima halkın, memleketin malı kalacaktır.

«Son Telgraf» fiatını 5 kuruş yaparken, yeniden katlandığı birçok maddî fedakârlıklarla, tertibinde, tab'ında, yazı çeşit ve kalitesinde okuyucularının rağbet ve teveccühüne bir kat daha lâyık olmağa çalışacağını vadeder.

MESRUTİYETİN İLÂNINDAN MONDROS MÜTAREKESİNE KADAR

Perde Arkasında Oynayanlar?

Yazan: İskender F. Sertelli

Abdülhamidin hal'inden sonra - Hükûmetin mes'uliyetini omuzlarına alan İttihat ve Terakki rüesası arasında ihtilâflar - fırka kavgaları - Meclisi meb'usandaki boğuşmalar - İstanbulda dönen ecnebi entrikaları - Tanin başmuharriri Bay Hüseyin Cahidin parlâmento hakkında bir makalsi - Mahmut Muhtar Paşanın tenkitleri - Sadrazam Hakkı Paşanın gafları - Mahmut Şevket Paşanın bir sözü: «Biz, harbedemeyiz!» - Kâmil Paşa neden sulh taraftarı idi? - Balkan harbinde içtimaî hezimetler - Mahmut Şevket Paşanın zekâsı ve zâfı - Enver ve Talât Paşaları millet üzerinde tahakküme sevkeden sebepler - Tarih müvacehesinde büyük harp mes'ulleri - Sait Halim Paşayı niçin sadrazam yaptılar? - Harp içinde dönen entrikalar...

Çok yakında *SON TELGRAF'da*

Beyaz Haramîler arasında..

Tapusu dana derisine yazılan, içinde yalnız beyazlar giyilen 500 yıllık köyün son esrarı

Pınarca'lılar ateşi niçin taparcasına sevdiklerini, neden köylerine yabancı sokmadıklarını ve eski itikatlarını muharririmize nasıl anlattılar?

İlk ışık - Köyde bir dolaşma - İki yüz yıllık bina - Garip ateş - Bir köylü çocuğunun en büyük sevgisi - Dört resim - Şihin vedaı - Çözülen esrar

Röportajı mahallinde yapan: muharririmiz HALUK CEMAL

[İstanbul ağır ceza mahkemesinde görülen bir cinayet davasında davacılardan Çatalcanın Pınarca köyü halkından İsmetin; mahkemeye bir istida vererek Pınarca köyünde ayrı bir din ve dil kullanan bir kabilenin mevcut olduğunu ve Fatih zamanında Mısırdan Trakyaya gelen 24 kişilik bu kabilenin garip âdetleri bulunduğunu haber verdiğini yazmıştık.

Muharririmiz Halûk Cemal İstanbulun yanıbaşında ıssız bir köyde esrarlı bir varlık içinde yaşıyan bu mahdut topluluğun hayatlarını tetkik etmek üzere Pınarcaya kadar gitmiş ve yolda, civarda işittikleri şayanı dikkat tafsilâtla köye ait ilk intıbalarını dünkü ve evvelki günkü gazetemizde

Kış ve yaz beyazlara bürünen Pınarca ahlkından genç bir gelinle annesi

neşretmiştik. Halûk Cemal bu enteresan reportajına şöyle devam etmektedir:]

Yetmiş beşlik ihtiyarın hiç düşünmeden hemen buluverdiği bu cevap hepimizi güldürmüştü. Köyü gezmek için kendisinden müsaade istedik. Evvelâ biraz irkildi. Sonra arkamızda duran sessiz gölgelere haykırdı:

«— Arif,.. İbrahim.. Misafirleri gezdirin!»

İLK RENK VE IŞIK!

Kuru sel çukurlarından, bir iki tümsekten geçtik. Rehberlerimiz önde, biz arkada köyün dar sokakları içinde girdik. Birbirin eskışmış duran üstleri çalı, çırpılı kerpiç evleri karanlıkta ancak seçebiliyorduk.

Birden; küçük bir döneceçte karşıdan bir alev sütunu belirdi. İlerideki meydanlıkta kocaman bir ateş yanıyordu. Akşamın alaca karanlığı içinde yapraklarına kadar simsiyah duran bu köyde siyah ve beyazdan başka gördüğüm ilk renk ve ışık bu kızıl alev oldu!..

Alevler sert akşam rüzgârı ile kıvrıla kıvrıla yükseliyor, dümanlar titreşerek kayboluyorlardı. Ateşin etrafı bomboştu. Yalnız biraz ötede iki, üç beyazlı gölge sessiz hayaletler gibi duruyor, mütevekkil bir sabırla bekleşiyorlardı.

Nizamettin Nazif bu manzarayı görünce:

(Devamı 3 üncü sahifede)

Pınarcanın en yaşlı adamı olan Şih Hasanın küçük torunu dahi beyazlar giyinmektedir.

Bir taksi gramofon mağazasına girdi

Vitrinde bulunan gramofonlar ve radyo makineleri parçalandı

Şoför Halilin idaresindeki 2347 numaralı taksi, Sultanhamamından geçerken, yanlış bir manevra yüzünden Bedvard oğlu Esyanın 2 numaralı gramofon mağazasına çarpmıştır.

Müsademe şiddetli olmuş, dükkânın ön kısmı hasara uğramış, vitrinde bulunan gramofonlar ve radyolar parçalanmıştır.

Otomobilin ön kısmı hasara uğramıştır. İnsanca zaiat olmamıştır. Yakalanan şoför hakkında tahkikat yapılmaktadır.

KANLI KAVGA

Galatada Karabaş tiyatrosunda ilâncılık yapan Hüsnü dün bir duvar ilânı yapıştırırken, orada bulunan arabacı Burhanla aralarında kavga çıkmıştır. Neticede Burhan bıcağını çekerek, Hüsnüyü sol kolundan yaralamıştır.

ÇERÇEVE

Nereden geliyorlar?

Dünkü yazımda, Romanyanın işgalinden sonra taarruzun hangi istikametten beklenmesi lâzım geldiğine dair, aynile şu cümleyi kullandım:

«Hücum belki hemen Romanyanın cenup istikametinden başlamaz da, cıyak cıyak kurt muavinliği taslıyan Akdeniz çakalının garptan şarka doğru, sözümona, bir yürüyüş teşebbüsü ile başlıyabilir.»

Maksadım apaçıktı. Demek istiyordum ki, Boğazlar istikametinde ilk taarruzun, Almanlardan evvel İtalyanlardan beklemek lâzımdır. İtalyanların Arnavutluktan Selâniğe doğru, Bulgaristan ve Romanyaya yerleşecek olan ağabeylerinin himayesinde bir taarruza geçmeleri ve Balkanlar kıyametinin perdesini böylece açmaları en kuvvetli ihtimaldir. Böylece dava, Avrupadaki Türk ve Yunan topraklarını, garbından ve şimalinden kıskaç içine almağa savaşmaktan, Asyayı Avrupaya bağlıyan kilitlere inmeğe yel - tenmekten ibarettir.

Bugün sabah gazetelerine bir göz atar atmaz, düne kadar kimsenin dikkat etmediği ve yine kalemimizin geçtiği bu hakikati, birdenbire en yeni ve kuvvetli ihtimal olarak, mahut başmuharrir tarafından ortaya atılmış buldum.

İnsaf yahu; dünkü «Son Telgraf» la bu sabahki «Tan» arasında yalnız on sekiz saat geçmiştir. Ve fikir hırsızlığı, on binlerce okuyucu karşısında yapılmaktadır.

Mesele yok; mahut başmuharriri bu açıkgözlülüğünden dolayı tebrik etmek lâzımdır. Zira artık mahcup olmaktan kurtulması için tek caresi, yalnız basına fikir avcılığına çıkmaktan vazgeçin, başkalarının vurduğu ve yerde yattığı avları kendi vurmuş gibi, çantasına yerleştirmek ve gazetesinin mutfağına teslim etmektir.

Evet, geliyorlar!.

Havada, denizde ve karada motörlü kitarelerle silâhlı bir ordu, mazide, halde, istikbalde hakikî silâhın büyük namusunu teslim etmiş ve edecek olan bir ordunun üzerine gelmektedir. Almanların Romanya ve Bulgaristana sokulması da, bu kitareliler ordusunu şimalden himaye etmek için bir yanaşma hareketinden başka bir şey değildir.

NECİP FAZIL KISAKÜREK

MOVADO SAATI 165 ncı MÜKAFAT

Bütün Dünyada Meşhurdur

Satış Deposu: Rikardo Levi halefi FİLİPPO LEVİ Havuzlu han No. 1 İstanbul

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

SAYIM GÜNÜ

Şu sırada, herkes birbirine şu suali soruyor:

— 20 birinciteşrin sayım günü evde kapanıp kalınca ne yapacaksın?.

Cevaplar malûm.. Kimi hususî hesaplarını yapacak, kimi radyoda tiyatro dinliyecek, kimi, birikmiş mektuplara cevap yazacak, kimi akşama kadar yatıp uyuyacak, kimi okuyup yazacak...

Ben, o günü, ne yapacağımı henüz bilmiyorum. Fakat, yapmıyacağım için memnuniyet duyduğum işler var :

O gün tramvaya binmiyeceğim, duraklarda otobüs beklemiyeceğim.

TERLİK SATIŞI

Gazeteler şöyle bir havadis veriyor:

Terlik satışları azalıyor..

Şimdi, evlerde terlik az giyiliyor. Herkes kibarlaştı, çıtkırıldım kesildi. Mutlaka, yatıncıya kadar iskarpinle dolaşılacak.. Halbuki, terlik ne rahat, ne sıhhîdir, değil mi?

Sonra terlik satışının azalmasının bir sebebi de şu: Eskiden kız evine gönderilen nişan sepetlerine gelin için bir çift de terlik konurdu.

Şimdi var mı?.

KADIN SAÇLARI

Güzel bir kadın, saçlarını ondüle yaptırmak uğruna, başını kel etmiş!. Şu ondülâsyon makineleri tehlikeli şey, vesselâm!. Tamamen saçsız kalmak pahasına, kadınlar, nasıl cesaret edip de, o makinenin altına giriyorlar?.

Şeytan azapta gerek!

İSTANBULA NEDEN BÖYLE?

Meğer, bir kısım değirmenciler, iyi onları memleketin başka taraflarına, ikinci derecede olan unları da İstanbul fırınlarına veriyormuş!

Acaba, neden ola?.

İstanbul, ekmeğin kadir ve kıymetini daha az mı bilir?. Yahu İstanbul nankör değildir.

AHMET RAUF

Bir Bire

Hizmetçi derdi

Bir hizmetçi, çalıştığı evin bütün mücevherlerini aşırmış ve kaçmış.. İstanbulda bir hizmetçi derdi vardır: Umumiyetle aranan vasıflar şunlardır: Elinden iş gelsin, temiz olsun, namuslu olsun..

Fakat, böyle hizmetçi nerede?.

Hizmetçi bulmak ve fakat teminatlı olarak kapılara vermek işi, bizce, çok kârlıdır. Bu meseleyi ele alacak ciddî müteşebbisler yok mu?.

BÜRHAN CEVAT

Yeni inşaat

Şehrimizde yeni yapılan apartmanlar için belediye bir formül kabul etti

Şehrimizin muhtelif semtlerindeki inşaatı kontrol eden belediye mühendisleri son aylar zarfında çoğalan apartmanların tek tuğla ile örüldüğünü görmüşler, bu şekli mahzurlu gördükleri için belediye fen heyeti müdürlüğünü keyfiyetten haberdar etmişlerdir.

Fen heyeti bu nevi inşaatın mahzurlu olduğu neticesine varan mühendislerin noktai nazarlarını kabul etmiş, inşaat için yeni bir formül tesbit etmiştir.

Bu formüle göre apartımanların birinci katlarının duvarları iki bucuk tuğla, ikinci ve üçüncü katların ikişer tuğla ile inşa edilmesi mecburiyeti konmuştur. Bu şekle riayet etmiyenler apartımanlarını tekrar yapmaları bildirilecektir.

Cumhuriyet balosu ilk defa vilâyet binasında verilecek

Cumhuriyetin 17 inci yıldönümü münasebetile İstanbulda yapılacak büyük merasim programını tesbit etmek üzere vilâyette bir komisyon kurulmuştur.

Vali muavini B. Ahmedin reisliğinde şehir meclisi azasından muharrir arkadaşımız B. Selâmi İzzet Sedes, mektupçu Osman ve diğer bazı zevattan mürekkep olan bu komisyon dün ilk toplantısını yapmıştır.

Bu toplantıda; B. Selâmi İzzet Sedesin teklifi üzerine İstanbul Cumhuriyet balosunun ilk defa olmak üzere vilâyet binasında verilmesi kararlaştırılmıştır.

Mahyalar niçin kurulmuyor

Ramazanın ilerlemiş olmasına rağmen şehrimizdeki ekseri camilerde mahya kurulmadığı görülmektedir.

Evkaf müdürlüğü bu hususta müracaatları nazarı dikkate alarak bu haftadan itibaren büyük camilerde her gece mahya kurulmasını kararlaştırmıştır.

Mahya halkımızı hilâliahmer ve tayyare cemiyetine yardıma davet eden faydalı vecizeleri ihtiva ede-

Mumlarada mı nazar değdi?

Son günlerde şehrimizde mum fiatları da yükseltilmiştir. Bu suretle 100 paralık mumlar 3 - 3,5 kuruşa çıkmıştır.

Dahili ve mebzul maddelerle yapılan mumların fiatlarının yükseltilmesine hakiki hiçbir sebep olmadığından belediye iktısat müdürlüğü vâki şikâyetler üzerine harekete geçmiştir. Mezkûr müdürlük mum imalâthanelerinden fiatları sormuştur. Bu fiatlara göre piyasada kontroller yapılacaktır.

Fabrikaların dumanları nasıl önlenecek?

Kok kömürü ile işleyen şehir dahilindeki fabrikalardan çıkan dümanlar o civar halkını rahatsız ettiği nazarı itibare alınmış, bu gibi fabrikaların bundan sonra sömikok kullanmaları hususu bildirilmiştir. Bu suretle mahalle ve sokak aralarındaki fabrikaların dümanları önlenecek ve belediye müfettişleri, fabrikaları gezerek bu kararın tatbikine nezaret edeceklerdir.

HALK Filezofu

5 guruşluk suçlu

Geçen gün, gazeteler küçücük bir havadis neşretti:

«Boğaziçinde sebzeci filân oğlu falan, beş kuruşluk domatesi on kuruşa satmak suretile ihtikâr yaptığı için, adliyeye sevkedilmiş ve mahkûm olmuştur.»

Güzel.. Ne denir?. Mademki ihtikâr yapmış, cezasını çekecek..

Gazeteler, geçen gün, bir başka küçük havadis daha neşretti:

«6 sene evvel tasfiyesine karar verilen İstanbul Esnaf Bankası nın tasfiye işi hâlâ bitirilememiştir. Çünkü, muhtelif şekil ve suretlerle bankanın yarım milyon lirasını zimmetlerine geçiren borçlulardan, bu para, bir türlü tahsil edilememekte, dolayısile, alacaklılar da haklarını alamamaktadır.»

Esnaf Bankası hâdisesini hatırlarsınız. 6 yıl evvelki gazete koleksiyonlarını karıştırırsanız, birinci sahifelerde, haftalarca devam eden, iri puntulu bir tefrika serlevhasına gözünüz takılır:

Esnaf Bankası rezaleti..

Matbuatın bu hâdiseye rezalet ismini vermesini mübalâgalı bulmayınız. Çünkü, muhtelif müessese lere ve şahıslara ait yarım milyon liraya yakın bir para ortadan yok olmuştur.

Fakat, bayrettir, domateste beş kuruşluk ihtikâr yapan zerzavatçı adliyeye sevkediliyor da, bunca sene geçtiği halde, yarım milyonun mes'ulü bir türlü bulunamıyor.

REŞAT FEYZİ

Benzinsiz kalmamak için

Haricten tramvay malzemesi tedariki büsbütün güçleşmiş, Romanyadan benzin ithali zorlaşmıştır.

Şoförler cemiyeti, ileride benzin tedarikinde güçlük çekilmemesi için tedbir almaktadır. Bir müddet evvel ortaya çıkan bir haberde taksi ve otobüslerin münavebe ile çalışacakları kararlaşmıştı. Bu kararın tatbikine geçileceği haberi tekrar ortada dolaşmaktadır. Cemiyet; şehir dahili ve şehir haricindeki otobüslerin miktarını tesbit etmeğe başlamıştır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Talebenin nakil vasıtalarında tenzilâtla seyahat edebilmeleri için Münakale Vekâletindeki alâkadar komisyon tarafından istenen izahat gönderilmiştir.

★ Koordinasyon heyeti kararile yol, köprü ve saire gibi birçok inşaat durdurulmuştu. Bu suretle üç ay zarfında yapılan tasarruf 18 milyon lirayı bulmuştur.

★ İstanbul - Mudanya kış seferleri tarifesinin, tatbikine ay sonunda başlanacaktır. Pazar günleri karşılıklı yapılmakta olan iki sefer bire indirilecektir.

★ Romanya ile ticarî mübadelenin teferrüatını tesbit etmek üzere Bükreşte bulunan heyetimiz tam mutabakat hasıl olduğu için salı günü dönecektir.

★ Ankarada bir çocuk ıslah evi açılacak, 11 - 18 yaş arasındaki mahkûm çocuklar buraya sevkedileceklerdir.

★ Şehrimizdeki havagazi şirketleri kömür fiatlarının geçen seneye nazaran bir miktar yükselmiş olduğunu ileri sürerek, zam talebinde bulunmuşlardır.

★ 125 kilometre tutan Edirnekapı - Saray yolunun yarısı ve Hadımköy - Çerkesköy yolu Cumhuriyet bayramına kadar bitirilecektir.

★ Turing klüp kadrosu içinde tekrar faaliyete geçen «İstanbulu sevenler grupu» bir seri konferanslar vermeğe başlamıştır.

★ Evvelce toplanan sarmısak fiatının seksen kuruşa kadar çıktığı malûmdur. Şimdi de soğanların toplanılmakta olduğu söylenmektedir.

Şoförler boykotu!

Bir toplantı yapan şoförler Taksim - Harbiye arasında yolcu taşımıyacaklar

Taksimle Harbiye arasındaki yolun inşaatı bir türlü normal şekilde devam edememektedir. Tramvay idaresi tarafından deruhde edilen yolun inşaatı gelecek yaza kadar ikmal edilemiyecektir.

Yol üzerinde vukua gelen tümsekler, taş birikintileri, toz ve topraklar Taksimle Harbiye arasında işleyen taksi arabalarının seyrini güçleştirmektedir. Haricten lâstik tedarikinde müşkülâta tesadüf edildiği için şoförler arabalarını yıpratmak niyetinde değildir. Havalar bozduktan sonra yolun hali büsbütün berbat bir manzara alacağı için şoförler aralarında bir toplantı yaparak belediyeye bu caddede boykot ilân etmeği ve kış ayları içinde Taksimle Harbiye arasında yolcu taşımamağa karar vermiştir.

Oteller ve belediyenin Eminönü kaymakamlığına bir tekidi

Şehrimizdeki otellerde müşteri fazlalığı devam etmektedir. Bu yüzden Sirkecideki büyük otellerde bilhassa tek yatak bulmak müşkülleşmiştir.

Müşteri çokluğu üzerine bazı otelcilerin en konforsuz bir odaya 75 - 100 kuruş istedikleri hakkında belediyeye şikâyetler yapılmıştır

Belediye reisliği bu kabil hallerin önlenmesi icabettiğini Eminönü kaymakamlığına tekiden bildirmiştir.

POLİS VE MAHKEMELER

Bir katil 12 sene yatacak

Üsküdarda oturan Mustafa adında birisi geçen sene nisanda arkadaşı Süleymanla Balıklıda bir meyhanede kafayı tütsülemişler ve eskiden Süleymanın metresi olan Sabriyenin kapısına dayanmışlardı.

O sırada köşede duran Yaşarla İbrahim isminde iki kişinin kendilerini tarassut ettiğini zanneden Mustafa bu hale kızmış ve kamasını çektiği gibi, Yaşarın üzerine hücum ederek adamı muhtelif yerlerinden yaralayarak, öldürmüş İbrahimi de yaralamak istemişti. Bu cinayette Süleyman da Mustafaya yardımda bulunmuştu.

Adliyeye intikal eden bu cinayet davasında Mustafa deliliğini iddia etmiş, fakat tıbbıadlî müessesesinin verdiği rapor, Mustafanın aklından hiç bir zoru olmadığını bildirmiştir.

Asliye ikinci ceza mahkemesi dün bu davayı neticelendirmiş, Mustafa 18 yıl hapis cezası vermiş, ölen Yaşarın Mustafaya sopa ile vurduğu anlaşıldığından ceza 12 seneye indirilmiştir. Süleyman beraet etmiştir.

Bir şantöz mahkûm oldu

Şehrimizde şantözlük eden Raşel isminde Suriyeli bir kadın ikamet tezkeresi olmadığından 5 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

DÖNMİYEN FILO

Büyük Tarihî Tefrika

No. 11 — Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Marmaraya giren tahtelbahirleri geminizle takip edeceksiniz

Özidum, tayyare verilmesi, boğaz mıntakasında bir hava istasyonu kurularak bunun boğaz kumandanlığı tarafından tabyaların ateş tanziminde, düşman hava faaliyetinin karşılaşmasında, mukabil hava bombardımanları için kullanılmasında ısrar ediyordu.

Umumî karargâhın da bu hususta kî teşebbüsleri nihayet, boğaz kumandanlığı emrine dört deniz tayyaresinden mürekkep bir filo gönderilmesini temin etti. Fakat, bu tayyareler Özidumun ısrar ettiği şekilde faydalı istihdam sahalarında iş göremediler.

SARIYERLİ VASIF KAPTANIN BAŞINA GELENLER

Özidumun jurnalı üzerine «serkeş, itaatsiz» damgası vurularak İstanbula alınan Vasıf kaptana, Bahrive Nezareti müsteşarı bulunan Vasıf bey (1) Almanlara karşı daha mutî davranmasını tavsiye etmiş, yeni vazife olarak da Nurülbahir vapuru süvariliği tevcih edildiğini, gemisine hareket etmesini haber vermişti.

Vasıf kaptan Nezaretten ayrılınca doğru limanda bulunan Nurülbahir vapuruna gitti. Bu vapur, muavin kruvazör mahiyetinde silep ve harp gemisi arası Abdülâziz devri gemilerinden bir sefine idi. Topları bulundukları vaziyeti, ilk konuldukları hali muhafaza ediyorlardı.

Vasıf kaptana kumandan verilen bir emirle vazifesi şöyle tavin edilmişti:

— Marmaraya girdikleri haber verilen düşman tahtelbahirlerini geminizle takip edeceksiniz!.

Verilen bu emrin Nurülbahir vapuru tarafından icrasına maddeten imkân yoktu. Eski toplarla mücehhez gemi manevra kabiliyetinin de noksanile böyle müşkül bir takibi başaramazdı. Vasıf kaptan bu emre karşı bir raporla itirazı bastırdı:

«— Gemideki toplar değiştirilmedikçe Nurülbahrin tahtelbahir takibi imkânsızdır.. Marmaraya açılmıya kalmadan ilk tesadüf edeceği tahtelbahir karşısında aciz içinde kalacak, bir torpito ile imha edilecektir. Bu vazifeyi bu şartlar içinde kabul edemiyeceğim cihetle ya topların değiştirilmesine emri ve müsaade buyurulması vahut bu vazifeden affımı istirham ederim!.»

Nezaretin ısrarı, müsteşar Vasıf beyin uğraşması Vasıf kaptana müessir olmadı.. Kaptanı Nurülbahir süvariliğinden aldılar. Yerine binbaşı Bahri kaptanı tayin ettiler. Vasıf kaptan Hızır Reis muhribi süvariliğine tayin ve Karadeniz boğaz kumandanlığı emrine sevkolundu.

Nurülbahir, yeni süvarisinin kumandasında harekete geçti. İstanbul limanı dışına çıkmağa kalmadı, Yeşilköy önlerine vardığı sırada A. E. 2 markalı Avustralya tahtelbahiri tarafından torpillenerek batırıldı. Süvari Bahri bey ile bir kısım mürettebat gemi ile beraber gark ve şehit oldular.

Karadeniz boğaz kumandanı miralay Yakup Şevki beydi (2).

Türk tâbiyecilerinin hocalarından olan bu zat, boğaz mıntakasında vazife yapmakta çok müşkülât çekiyordu. Çünkü, gerek Alman amirali Suşonun müdahaleleri, gerekse boğaz mıntakasındaki onuncu kolorduya mensup kuvvetlerin erkânıharbiye ve kıt'a kumandanlığında bulunan Alman kurmaylarile ordu erkânının yerli yersiz işe karışmaları çok nazik bir mevki olan boğaz kumandanlığının hareket istiklâline büyük engeller teşkil ediyordu.

Sarıyerli Vasıf kaptan Hızır Reis muhribini teslim aldığı gün tuhaf bir vaziyetle karşılaşmıştı.

Amiral Suşon tarafından her gemive verilen müşavir Alman deniz zabitlerinden birisi olan yüzbaşı (Drayt) Vasıf kaptandan evvel gemide tesis ettiği tahakkümü yine sürdürmek davasile yeni süvariyi müteazzımane karşılamış ve bu tavrını değistirmiyeceğini ihsas etmişti.

Yeni süvari buna aldırış etmedi. Fakat gemideki ikinci ve üçüncü kaptanlarla topçu kumandanı ve başçarkçı birer birer Draytın fuzuli müdahale ve tahakkümlerinden şikâyet edince akşama doğru birlikte cay içmeğe gelen Drayta sözü çalımına getirip şöyle söyledi:

— Yüzbaşım; gemide disiplinin tesisi için herkesin kendi vazife hudutlarını tayin etmeniz lâzımdır. Ben, bu geminin kumandanı siz de müşavirisiniz. Çok rica ederim. Bizden vatan müdafaası gibi büyük bir vazife bekliyen donanmamıza hizmet hususunda bu keyfiyete itina edelim. Siz misafir vaziyetinizi muhafaza ediniz. Emir ve kumanda işlerine karışmayınız!.

Drayt, süvarinin bu sözlerini yüzünde asabiyet çizgileri belirterek ve rengi mosmor bir hal aldığı halde zor dinledi. Sözler bitince yerinden kalktı:

— Bugün çay içmek istemiyorum!.

Dedi, kamaradan çıktı.

Drayt süvarinin kamarasını kendisine tahsis etmiş, Vasıf kaptanı mangaya yakın bir kamarada ikamete mecbur bırakacak bir emrivaki ihdas eylemişti.

Kaptan, sükûnetle çayını içti. Sonra gemiyi dolaştı. Drayt tarafından işgal edilen kumandan kamarasını bosalttırdı. Kendisi oraya taşındı. Alman zabitini de ikincinin kamarasına nakletti.

Drayt buna fevkalâde kızmış, Vasıf kaptanı hemen ertesi günü donanma kumandanlığına serkeşlikle itham ederek şikâyette bulunmuş, Vasıf kaptanla görüşürken münasebetini düşürerek:

— Bu gemide birimiz fazla görünüyor. Bakalım hâdiseler nasıl bir netice gösterecek! demişti.

(1) Şimdiki emekli Amiral Vasıf. R. Y.

(2) Yüksek askerî şûra reisi iken bu sene vefat eden Orgeneral Yakup Şevkidir. R. Y.

DIŞ POLİTİKA

Birmanya yolu

Yazan: AHMET ŞÜKRÜ ESMER

İngiltere ile Japonya arasındaki münasebetler, Birmanya yolu denilen mesele üzerinde temerküz etmiştir. Japonya üç sene evvel Çine karşı açtığı muharebede Çang-Kay-Şek kumandası altındaki orduları mağlûp edemeyince, bu memleketin mukavemetini kırmak için Çine silâh ve harp malzemesi girmesine mâni olmıya çalısmaktadır. Çine dört yoldan harp malzemesi gidiyordu:

1 — Çinin kendi limanlarından;

2 — Sovyet birliği topraklarından;

3 — Çenupta Fransaya tâbi olan Hindiçini yolundan;

4 — Ve nihayet İngiltereye tâbi olan Birmanya yolundan.

japonya Çinin limanlarını işgal ettiğinden bu yolları kapamıştır. Fakat Sovyetler, Fransa ve İngiltereye tâbi olan memleketlerden geçen yollar acık kalmıştı. Fransanın sukutundan sonra Hindiçini yolunu da kapamıştır. Hatta son zamanlarda bu yolu Japonya işgal altına alarak bu cepheden Çine karsı taarruza geçmeğe hazırlanmaktadır. Sovyet yolunun kapatılması için Japonya bugüne kadar teşebbüste bulunmamıştır. Fakat İngiltere Avrupada Almanya ile meşgul iken, Japonlar bunu bir fırsat telâkki ederek İngilizleri tazyik etmişler ve üç av evvel Birmanya yolunu da kapatmışlardı. Birmanya yolunu kaparken Uzakşarkta Japonya ile yalnız başlarına karşılaşmak istemiyen İngilizlerin, bu jest ile Japon husumetini önliyeceklerini ümit ettikleri anlaşılmaktadır. Fakat hâdiseler İngilizlerin tahmin ettikleri şekilde inkişaf etmemiştir.

Birmanya yolunun kapalı kalmasından ümit ettiği istifadeyi temin edemiyen İngiltere, bu yole gelecek haftanın sonunda açmıya karar vermiştir. Bu haberin Japonyada büyük infial uyandırdığı Tokyodan gelen haberlerden anlaşılmaktadır. Japonya, bu yolun açılması tehdidinde kendisini yeni iltihak ettiği üçlü pakttan ayırmak maksadını istihdaf eden bir manevra sezmektedir. Hakikatte İngilizler, bu tazyikle Japonyanın üçlü pakta iltihak ederken politikasına verdiği istikametten geri döneceğini ümit etmemektedirler. Faka yolun acılması şüphesiz Japonyanın bu hareketine karşı bir cevaptır.

Fakat acaba Japon hareketine karşı alınan bu tedbirin mukabil tedbiri ne olacak? Japonlar, yolu bombardıman edeceklerini bildirmektedirler. Fakat yolun Çin topraklarından geçen kısmı mı, yoksa Birmanyadan geçen parcası mı bombardıman edilecegi tasrih edilmemektedir. Birmanya toprakları bombardıman edilecekse, Japonya İngiltereye karsı askeri harekete gececek demektir. Bu vaziyette Amerikanın Uzakşarkta bir İngiliz - Japon harbine karşı uzaktan seyirci kalacağı tahmin edilemez. Ve Amerikanın Uzakşark harbine girişmesi, mihvercilerin üçlü pakt ile buna bağladıkları Avrupa harbine de iştiraki demek olacaktır. Amerika ile işbirliği bir senedenberi İngiliz diplomasisinin en çok ehemmiyet verdiği bir hedef olmuştur. Eğer Japonya bu Birmanya volunun acılmasını bahane ederek İngiltereye karsı harp acacak olursa, İngiliz diplomasisi en ileri gayesine varmış bulunacaktır.

Bununla beraber, Japonyanın İngiltereye karsı harekete gececegi çok şüphelidir. Bombardıman topraklarından ge cenkısmınaKen topraklarından geçen kısmına ait olmalıdır. Hâdisenin muhtemel inkisaf tarzı bu olmakla beraber, neticeleri yalnız Uzaksarka münhasır kalmayıp mücadelenin bütün şeklini değiştireceğinden Birmanya ihtilâfı dikkat ve alâka ile takibe lâyık bir meseledir.

Son Telgraf'ın edebî romanı: 86

GÖZYAŞLARI

ETEM İZZET BENİCE

bitmesi lâzım ki ben rahat edebileyim! Bu dis ağrısı gibi bir sey. Siniri cıkarmalı ki sızı ve sancı dinsin! Esrarsız ve alkolsüz Ruhi bunak, salak, sarsak, ölü, sızılar icinde bunalan ve bir damla kanı bile kuruyan bir adam oluyor. Dinlenerek, düsünerek, ne yapıp yaparak her gün üc bes sıgaralık esrarı ve bir okka ispirtoyu bualbilmeliyim!.

Yine dilenmeğe cıkyordum. Yine birkac apartımanın kapısını calacak, vine birkac adamın önünü kesecek:

— Efendi para.

Hanım para.

Diyecektim. Sanki bu benim hakkımmış gibi istiyorum. Vermezlerse kızıyorum! Küfrediyorum.

Mezarlığı tırmandım. Sishane karakolu ile Peranalası bağlıyan arka vola çıktım. Mecalsiz, bitkin bir haldeyim. Yürüyemiyorum. Bir adama rastladım, önüne durdum:

— İhtiyara para.

Babaya merhamet!.

Dedim. Avucumu actım. Herif yüzüme baktı baktı.

— Allah versin.

Dedi, vürüdü. Yine asıldım:

— Babaya para.

İhtiyara merhamet!.

On kurus!.

Her halde sert bir adam.

— Eh cekil oradan be.

Dedi ve.. ilâve etti:

— Kazan da ye.

Yine arkasına bakmadan başını aldı, yürüdü. Ben de, yüksek sesle:

— Paran ölünden çıksın!.

Dive bağırdım ve kendi kendime söylendim:

— Aç gözlüler,

Hasisler!.

On kuruşla zengin olacaksınız sanki.

Ve.. yine yürüyordum. Yolda kimse yoktu. Hesan etmeğe çalışıyordum:

— Dün hangi apartımana uğradım?.

Bugün hangisine uğrıyabilirim?

Ve.. düşünüyordum:

— Bugün ne söyliyeceğim?.

En aşağı bir lira çıkarmak lâzım!.

Ve.. canım istiyordu:

— Bir işkembe çorbası içebilsem..

Çare arıyordum:

— Acaba işkembeci bir tas çorba icirmez mi?

Veresiye bırakmaz mı?.

Para alma.. desem olmaz mı?.

O sırada bisikletli bir çocuk karsıdan geliyordu.

- Durdursam mı?.

Para istesem mi?.

Çocuğun parası var mıdır?.

Diye düşündüm ve.. karar verdim:

— Elbette isterim!.

Nesi varsa yarısını bana versin!

Hep ben aç, onlar tok mu kalacaklar?.

Fakat, cocuk tam önüme gelirken birdenbire nasıl oldu bilmiyorum, bisiklet devrildi ve çocuk düştü.. Kurşun gibi ağırlaşmış ayaklarımı sürüye sürüye ona doğru gidiyordum.

— O kalkıp tekrar bisiklete bininciye kadar ben de yetişir para isterim.

Dedim. Hattâ cümleyi de hazırladım:

— Geçmiş olsun evlât. Babayı sevindir. Dua al.

Parayı verirse:

Allah kazasından saklasın. Haydi güle güle!.

Diyecektim. Kendimi dilenciliğin tekerlemelerine de bövle böyle alıstırıyordum. Çocuğun tâ yayanına gittim. Hâlâ kalkmamıştı.

Eğildim baktım,

— Ne oldun delikanlı?.

Dedim. Çocuk:

(Devamı var)

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Ne okumalı ?.. Bahsi ...

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

Harp zamanında ne okumalı?. Vekayie dair verilen malûmat, hali izah ile istikbali tahmin için yazılmış mütalealar, yazılar her gün takip ediliyor. Fakat Avrupa kıt'asının Fransa gibi büyük bir memlekette yaşıyanların şu son beş aydır gördükleri felâketin altında bunaldıktan sonra daha başka şeyler okumaları lâzım geldiğini, sadme ne kadar büyük olursa olsun bir gün fikir ve ruhun beslenmek için okuyacak aradığını geçen gün bir Fransız muharriri anlatırken, felâket zamanlarına mahsus haleti ruhiyeyi tasvir ediyordu:

Perisan bir hale gelen fikir bir gün tedricen kendini toplamağa başlar. Fakat ona yazı ve kitap beğendirmek son derece müşküldür. Ağır bir mevzua tahammül edemez. Hafif bir yazıyı da kendi elemi ile istihza ediyor gibi görür. O halde küçük yasta iken okunmuş, hattâ ezberlenmiş olduğu halde derinliklerine varılamamış eserleri tazelemek ihtiyacı kendini göstermektedir. O eserleri vücude getirenler bugün sağ olmadıkları için şunu beğenmek, ötekini beğenmemek gibi davalarla bazılarını gücendirip gücendirmemek endişesi de yoktur. Edebiyat tarihinde bu büyük adamlar az değildir. İşte meselâ Lâfonten. Hakikaten büyük olan bu şairin on iki kitabını baştan başa okumağa da pek ihtiyaç olmasa gerek.

Fakat birkaçını okuyunca hayatı, ıztırabı, kuvvetlinin zayıfa, kendinden küçüğüne ne yaptığını insan cok iyi anlar. Bunu anlamak icin Lâfontene kadar mı gidilecek?.

İçinde yaşanılan vekayi küçük yaştaki cocuklara da Lâfonten hikâyelerinden daha unutulmaz bir surette türlü acılıkları, çeşit çeşit hakikatleri öğretmedi mi?. Evet, fakat ıztırap cekenler dertlerini dil ile anlatmak ihtiyacındadırlar. Kendilerine en yakın hangi şair varsa onu arıyacaklardır. Tarihte ıztırap icinde nice milletler gelip geçmiş. Hem de öyleleri olmuş ki baskalarının aleyhine büyümek gibi ihtirasları hatırlarından bile gecirmemişler. Fakat günün birinde bu milletler kendilerini istilâ altında görüvermislerdir. Lâfonten de meshur hikâyesini hayattan ve tarihten almış. Kücük kuzu icin dereden rahat rahat bir kac yudum su icmek bir gün gelir ki muhal olur. Zavallı kuzuyu töhmet altında bulundurmak icin söz mü yok?. Dereyi bulandırıyor; demek kâfi.

Birimizin Dardi Hepimizin Dardi

Talebe için tramvay

Bir talebe velisi yazıyor:

«Biz Topkapıda oturuyoruz. Kızım da İstanbul kız lisesinde okuyor. Fakat kızının sabahleyin mektebe gitmek üzere tramvayda bir ver bulabilmesi büyük bir derd... Zannederim ki, İstanbulun her semtinde mektepli kızlarımız ayni vaziyettedir. Ancak mektebe gitme saatinde tramvay idaresi sırf talebeye mahsus tramvaylar tahrik edemez mi?

ŞEHIRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HAVADİSLER

Vilki yeni bir nutuk daha söyledi

Boston: 13 (A. A.) — Reuter: Cumhuriyet partisinin Reisicümhur namzedi B. Willkie, burada söylediği bir seçim nutkunda demiştir ki:

«Norveç yıkıldığı zamandır ki Amerikalı milleti kendi hakiki tehlikesini, dahildeki tehlikeyi gördü. O zaman İngiltere, hükûmetinin başında kuvvetli bir adam yoktu. Churchill'in fazla ge; gelmemiş olmasına dua ediyorum. Bu kahraman Amerikalı milletinin kuvvetini arttırmak için iktidarında bulunan her şeyi yapmağa azmetmiş bulunuyor. Sizlerin de iktidarınızda bulunan her şeyi yapmağa azmetmiş olduğunuzu biliyorum.

B. Willkie, hattâ şimdi bile nazi ajanlarının Amerika Birleşik Devletlerinde propagandalarına devam ettiklerinden ve bu propagandaları ile ticarî kârlar gösterek Amerika iş adamlarını tuzağa düşürmeğe çalıştıklarından bahsetmiş ve sözlerine şöyle devam eylemiştir:

«Etrafımızda dünya harp içindir ve muhalif bir hükûmet sistemi yükselmiştir. En kuvvetli üç diktatörlük devleti, bizim aleyhimize bir ittifak akdetmişlerdir. Bu ittifak hâlinde yasıyabiliriz, fakat bu hâlde nasıl idame edeceğimizi bilmeyiz lâzımdır. Kim olursa olsun hiç bir kimsenin harbi için ölmüyecağız. Gençlerimiz, Avrupa dışında kalacaklardır. Fakat bu, Avrupayı de teskin etmek istemiyorum. Çok kuvvetli bir hava kuvvetimiz, bir ordu ve bir donanma yapmamız lâzımdır. Tâki hiç bir diktatör, ticaretimize, menfaatlerimize ve haklarımıza dokunmamak

Çeşmeden su getiren çocuk

Cumatayda, Âliefendi sokağında 20 numarada oturan Hüseyin oğlu 4 yaşında Nejat ismindeki çocuk, evine verilen bir binlik şişe ile karşı çeşmeden su doldurmuş ve evine dönerken, birdenbire karşısına gelen bir otomobilden kaçmak için koşmağa başlamıştır. Fakat bu esnada ayağı takılan Nejat yere düşmüş ve elindeki büyük şişe kırılarak, büyük cam parçaları çocuğun karnına sapmıştır.

Ağır surette yaralanan Nejat Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Sayım hazırlıkları

(1 inci sahifeden devam)

bu iş memur edilmiştir.

Memurlar, bu ayın on yedinci günü sabahleyin saat dörtte mıntıka liman reisliği binasında toplanarak, tefrik edilen sahalardaki merkezlerin vaziyetini gösteren cedvaliyi tanzim edip, alâkadar makamlara vereceklerdir.

Sayım günü, çocukları ve hastaları sütten mahrum bırakmamak için, sütçüler sabahleyin erken dağıtacakları tevziata başlıyarak, saat 9,30 da işlerini bitirmiş olacaklardır.

Sayım saat sekizde başlıyacaksa da, sabah saat beşten itibaren kimse dışarıya çıkamıyacaktır.

Hücuma karşı koymanın çaresi

Ohio 13 (A.A.)— Röyter: Ruzvelt, Ohioda ve Pensilvanyada büyük çelik fabrikalarını gezdikten sonra, imkânın en son nisbetinde çalışmaları fazlalaştırmayı tavsiye etmiş ve bilâhare hevecanla kendisini alkışlıyan halka hitaben demiştir ki:

«Başka birisinin Amerikalılara hücumu neticesinde harbe sürüklenmenin önüne geçebileceğimize itimadım vardır. Fakat bir hücuma karşı koymak için en iyi çarenin bu hücuma karşı koymağa hazır bulunmak olduğuna da kaniim.»

★ Belgrat 13 (A.A.) — Şimali Sırbistan bisiklet müsabakasının ilk merhalesini Davidoviç, ikinci merhalesini de Rokupetz kazanmışlardır.

★ Madrit 13 (A.A.) — Stefani ajansından:

Dün bütün İspanya, Amerikanın Kristof Kolomp tarafından keşfedilmesinin yıldönümünü tes'it etmiştir.

Ham madde stokları

Gümrüklerde biriken eşyaya dokunulmıyacak

Hükûmet gördüğü lüzum üzerine bütün memleketimizde, gerek gümrüklerde, gerek piyasada mevcut ham madde stoklarile bilcümle ithal maddelerinin miktarı yeniden tesbit olunması için emirler vermiş ve işe başlanılmıştır. Bu hususta ticaret ve sanayi erbabından da malûmat istenilmiştir.

Ayrıca, ithal maddelerinin bugünkü yollar ve imkânlar içinde en kolay ne şekilde temin olunabileceği hakkında tacirlerin fikirleri sorulmuştur.

Gümrüklerde biriken memlekete ithal edilmemiş mallara hükûmetçe vaz'ıyet edilip bunların gümrüklerden çekileceği hakkında intişar eden haberler doğru değildir.

Bingaziye yeni bir hücum

(1 inci sahifeden devam)

cuma günü tekrar bombardıman edilmiş, mühim hasarlar verdirilmiştir.

İngilizler tarafında hiçbir zayiat olmamıştır. Tam isabet alan bir gemide büyük bir yangın çıkmıştır. Alevler kilometrelerce mesafeden görülmekte idi. Antrepolarda ve askerî binalarda da yangınlar çıkmıştır. Tobruk limanına da hücum edilmiş, iki gemiye tam isabet olmuştur.

MISIRDA BİR DEĞİŞİKLİK YOK

Kahire 13 (A.A.)— İngiliz karargâhının cumartesi akşamı neşredilen tebliği:

Mısır: Vaziyette hiçbir değişiklik yoktur.

Sudan: 9-10 birinciteşrin gecesi, düşman, Gamalda bir motörlü keşif kolumuz tarafından çarpışmaya mecbur edilmiştir. Düşman 18 ölü bırakmıştır. Bizim kaybımız bir ölü, bir yaralıdır.

Diğer cephelerde iş'ara değer birşey yoktur.

Uzakşarktan nakledilecek Amerikalılar

Vaşington 13 (A.A.)— Amerika Birleşik devletleri hariciye nazırı Hull, dün akşam gazetecilerle yaptığı bir görüşmede, halen temizlenmek için kızakta bulunan Manhattan ve Vashington transatlantiklerinin, servise başlar başlamaz, Amerikalıların tahliyesi için derhal uzak şarka gönderileceğini bildirmiştir. Hull, halen uzak şarkta, bu tahliye isinde kullanılabilecek beş Amerikan yolcu vapuru ile birkaç şilep bulunduğunu da ilâve etmiştir.

Hull, sorulan bir suale cevaben Almanya yolunun İngiltere tarafından açılmasından sonra japon kuvvetlerinin Şanghay enternasyonal imtiyazlı mıntakasını işgal niyetinde olduklarına dair Şanghaydan alınan haberler hakkında hiçbir malûmatı olmadığını bildirmiştir.

★Belgrad: 13 (A. A.) — Ticaret nazırı B. Andres, dün, Alman - Yugoslav ticaret görüşmelerini yapmakta olan ekonomik heyeti reisini kabul etmiştir.

Demokrasilere uzun ömürler

(1 inci sahifeden devam)

tesna olmak şartile, İngiltereye her türlü yardımda bulunacaktır.

Amerikanın bütün hava, deniz ve kara kuvvetleri garp yarım küresinin müdafaasına yardım edecektir.»

Ruzvelt, totaliter sistemden haşyetle bahsetmiş ve Amerikanın takip ettiği yoldan çevrilemiyeceğini beyan eylemiştir.

İngiltere hakkında kararımızı vermiş bulunuyoruz. İngiltereye, tecavüze mukavemet etmesi ve tehlikevi sahillerimizden uzaklaştırması için yardıma devam edeceğiz.

Ruzvelt sözünü şöyle bitirmiştir: «Demokrasilere Allah uzun ömürler versin.»

Sovyet Sefiri Londrada alkışlandı

(1 inci sahifeden devam)

Sir Edvard Evane olduğu halde, Lord Halifaksın daveti üzerine, 11-12 birinci teşrin geecsi bazı Londra sığınıklarını gezmişlerdir. Büyük elçi sığınakların birinde halk tarafından alkışlanmıştır.

MOSKOVA RADYOSUNUN BİR SİTAYİŞİ

Londra 13 (A.A.) — Moskova radyosu, dün İngiliz tayyareciliğini ve İngiliz hava dafi topların tesirleri hakkında sitayişte bulunmuştur.

Sovyet radyosunda şöyle söylenmiştir: «İngiliz tayyareleri İngilterenin müdafaasını temin etmekte ve Afrikada İtalyan mevzilerinin de mütemadiyen bombardıman edilmesi suretile faikiyetini göstermektedir.»

Romanyada 50 bin Alman askeri var

(1 inci sahifeden devam)

dilen bir tebliğde, bundan evvelki kabinenin, Rumen ordusunun talimi için Almanyanın yardımını istemek fikrinde bulunmuş olduğu bildirilmektedir.

Tebliğ şöyle devam etmektedir: General Antonesko bu fikri muvafık bularak, projeyi tahakkuk ettirmeğe karar vermiştir.

Almanya bu müracaate hüsnünivetle ve dostlukla mukabelede bulunmuş ve Romanyaya askerî bir heyet göndermeğe karar vermiştir. Bu heyetin bir kısım azası cumartesi günü Bükreşe gelmiştir.»

ALMAN ORDUSUNUN MASRAFI

Bükreş 13 (A.A.)— Ajans haberlerine göre, Romanya hükûmeti Romanyadaki Alman kıtaatının masrafını temin etmeğe hazır olduğunu beyan etmiştir. Bu masraf 14 milyar ley tahmin edilmektedir.

SON 24 SAAT içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden: MUAMMER ALATUR

«Taymis» in diplomatik muharriri Balkanlardaki vaziyet hakkında yeni bir yazı daha yazmıştır.

Bu yazıda deniliyor ki: «Bitaraf kaynaklardan gelen raporlara nazaran, Hitler, Brenner mülâkatı esnasında, Boğazları, Orta Asyayı ve Süveyşi vurmak için Balkanları işgal altına almak niyetinde olduğunu Musoliniye söylemiştir.»

«Taymis» şu tefsirde bulunmaktadır:

«Bu yoldaki askerî sırlar kolay kolay keşfolunamaz. Bu gibi haberlerin sızmasını başka plânları gizlemek için bizzat Almanların yaymış olması muhtemeldir. Şu cihet kayda şayandır ki, şimdilik İtalya Yunanistan üzerindeki tazyikini fazlalaştırmamıştır.

Mihver devletlerinin hattı hareketi iki türlü izah olunabilir:

Birincisi cenubu şarkiye doğru ilerleyiş kararlaştırılmıştır ve bu ilerleyiş hazırlık safhasındadır.

İkincisi, bahis mevzuu olan Balkan memleketlerine, bilhassa Türkiye ve Yunanistana karşı tehdit ve korkutma hareketidir.

Çarpışmasız avantajlar elde etmek için bir tehdit ve korkutma hareketinin bahis mevzuu olabileceği lehine aşağıdaki sebepler mevcuttur.

«Balkan taarruzunun nihaî hedefi Süveyş olduğuna göre, şu cihet kaydedilebilir ki, bu hedef uzaktır ve bu hedefe varmak için daha evvel, Avrupa Türkiyesi, Boğazlar, Anadolu, Surive ve nihayet Filistindeki İngiliz kuvvetleri gibi muazzam manialarla karşılaşmak lâzımdır. Vaziyetin inkişafları karsısında Türkiyenin ve Yunanistanın vaziyetleri azimkâr olarak kalıyor.»

SOVYETLER VE BOĞAZLAR

Ayni gazete Sovyetlerin vaziyetinden bahsederken de şunları söylüyor: «Sovyetler Birliğinin hattı hareketi çok sarih değilse de Boğazların mihver devletleri tarafından kontrol edilmesini müsait bir tarzda karşılıyacağı, Türkiyenin icap ederse yapacağı mukavemette Sovyetler tarafından müşkülâta maruz kalmıyacağı kolayca tahmin olunabilir.»

AMERİKANIN SOVYETLERE BİR CEMİLESİ

Amerika hükûmeti, Sovyetler Birliğine ait olup evvelce ambargo konulan yedi milyon dolar kıymetindeki makineleri serbest bırakmıştır.

Bundan başka Amerikaya ait ve mecmuu hacimleri 100 bin tona baliğ olan sarnıç gemilerinin de Sovyet Rusya tarafından techiz edilerek kullanılmalarına deniz komisyonunca müsaade edilmiştir.

JAPONLAR DA SOVYETLERE YAKLASMAK İSTİYOR

japon gazeteleri, yeni japon sefiri General Tatakavenin Moskovaya hareketi münasebetile iki memleket arasındaki münasebetlerin ıslahı lüzumundan bahset - mektedir.

İTALYANLAR DA TEKNİSİYEN GÖNDERECEKMİŞ

Rumen ordusunun talim ve terbiyesine yardım edeceği söylenen Alman askerî heyeti dün Bükreşe varmıştır. Bu münasebetle istasyon Alman ve Rumen bayraklarile süslenmiştir. Başvekil muavini, hariciye nazırı, birçok yüksek rütbeli subaylar Almanları karşılamıştır.

Heyet reisi General Hansen yanında Alman elçisi ve ataşemilileri olduğu halde başvekâlet dairesine giderek, başvekil Antoneskoyu ziyaret etmiştir.

Heyete kırk subay dahil bulunmaktadır.

Almanlar Romanyaya tayyare ile de asker nakline başlamışlardır. Büyük bir Alman nakliye tayvaresi ile gelen bir grup asker Benersa tayyare meydanına inmiştir.

Kalastan gelen haberlere göre, Tunanın deltasında şimdi iki bin muntazam Alman askeri bulunmaktadır. Bu civarda 24 Alman vapuru sayılmıştır.

Köstenceye de yüzlerce İtalyan muallim ve teknisiyenin gelmesi beklenmektedir. Bu İtalyanlar Köstence civarındaki Mamaia hava meydanile deniz tayyare üssünün inşasına nezaret edeceklerdir.

D. N. B. ajansı, Rumen petrol kuyularının mütemmim muhafazasını temin icin Alman avcı tayyarelerinin de Romanyaya nakledildiğini bildirmektedir.

Romanyada Almanlar ne yapmak istiyorlar ?

(Başmakaleden devam)

hem Asyaya, hem Mısıra gitmesi rüya görmek gibi birşeydir. Trakya ve Anadolu yolu ile gitmek ise mümkün değildir ve bu yol büyük Türk milletinin kalesi ile karış karış tahkim edilmiştir. Böyle bir teşebbüsü de ne Almanya, ne İtalya göze alamazlar, almalarında da beyhude kan dökmekten ve bir an önce takatten düşüp mağlûp olmaktan başka kendilerine gelecek bir netice yoktur. Binaenaleyh, yine İngiltereyi Mısırda, Filistinde, Adende vurabilmelerinin tek çaresini müşterek İtalyan - Alman hava tazyikini arttırmakta ve Cebelüttarıkı düşürüp tek cephe üzerinden Mısıra gitmekte arıyacaklardır.

O halde Romanyadaki Alman işgalinin şimdiki halde manası ne olabilir?.

Bugünkü vaziyetler içinde hiçbir bahis hakkında tam isabetle hüküm vermenin ve kanaat yürütmenin imkânı yoktur. Bütün yukarıdaki tahminlerimizin hilâfına herşey olabilir. Olmaması da mümkün olduğuna göre Almanyanın Romanyayı işgalini şu şekilde tefsir ve mütalea etmek de kabildir: İtalya harbe girdiği gündenberi hiçbir şey kazanmış değildir. Halk muztariptir ve iktısadî tazyik içindedir. İlk Mısır seferi netice vermemiştir. Almanyada da vaziyet bundan farksızdır. Almanyanın kazandığı askerî muvaffakiyet halkın midesine hiçbir yeni şey ilâve etmemiş ve bilâkis eksiltmiştir. İngiltereyi işgal ve istilâ teşebbüsü de netice vermemiştir. Her iki memleketin de efkârı umumiyelerine yeni bir hız ve ümit vermek ve önce bu kışı geçirmenin, saniyen İngiltereyi mağlûp etmenin çaresini aramak lâzımdır. Romanyada buğday, petrol vardır. Alman efkârı umumiyesine:

— Petrol kaynaklarını ele geçirdik, buğdaya kavuştuk..

Diyebilmek icin Romanyanın işgali bir faydadır. Ayni zamanda Romanya Sovyet hududundadır ve Sovyetler Balkanlarda bir müdahale lüzumunu hissettikleri vakit buradan kolaylıkla gecebilirler. Keza, Almanya aleyhine bir Sovyet hareketi mevzuu bahsolduğu vakitte de Sovyet ordusu en evvel Almanyanın canını teşkil eden Rumen petrollerini ele geçirmeyi istihdaf edebilir. Bunun için de bu can noktasının emniyet altında bulunması gerektir. Almanlar ağlebi ihtimal bu iki noktayı birinci derecede nazara almışlardır. İkinci derecede nazara aldıkları da Sovyet Rusyanın üçler paktı ile tehdit edildiği bir anda Karadenize inmek, «şarka doğru» siyasetinde bir merhale kazanmaktır.

İtalyaya gelince; İtalyanın da efkârı umumiyesine:

— İşte şunu yaptık!.

Diyebilmesi bu kışı geçirmek için lâzımdır. Fakat, o şeyi nerede yapabilir?. En akla geleni kendisi için «hayat sahası» telâkki ettiği Balkan bölgelerine saldırmasıdır. Bu saldırışı takdirinde Sovyet Rusyanın müdahale edeceği bölgeler olduğu gibi İngilterenin beraberliğini celbedecek bölgeler de vardır. Romanyaya yerleşen Almanya İtalyanın böyle bir teşebbüsüne Sovyet akın veya müdahalesini önlemiş olmakla yardım etmiş olabilir.

Bu mütalea silsilesi tahakkuk ettiği takdirde Türkiye ve Boğazlar haricinde kalan Balkan bölgelerine yeni mihver nizamı verilmek ve bu kış böyle geçirilmek istenecektir... denilebilir. Efkârı umumiyeleri kazanmak, kışlık stokları ele geçirmek için bu teşebbüse geçilirken ikinci merhale olarak mihvercilerin bu kış zarfında cihan harbini hazırlamıya ve bütün dünya milletlerini biribirine katmak imkânını aramıya koyulacakları da şüphesizdir.

Şarktan Mısıra ve Kanala varmak, Asyaya yayılmak hulyası belki bundan sonra, ilkbaharda teşebbüs haline konmak istenebilir.

ETEM İZZET BENİCE

İNGİLİZ SEFİRİ HAREKET ETMEK ÜZERE

Diğer taraftan İngilterenin Bükreş sefiri Hor sefaret işlerini bir maslahatgüzara bırakarak, harekete hazırlanmaktadır.

Romanyada bulunan İngilizlerden mühim bir kısmının yarın akşam Köstenceden kalkacak bir vapurla şehrimize hareketleri muhtemeldir.

Beyaz haramiler

(Birinci sahifeden devam)

«— Galiba ateş âyini başlıyor Halûk Cemal.. Dikkat et sen de yanmıyasın!..»

Diye lâtife etti. Küçük rehberlerimize dönerek sordum:

— Nedir bu ateş?.. Arif tereddütsüz cevap verdi:

— Aş pişecek de!..

— Ne aşı?..

— Eh bakalım Allah ne verdi ise!..

— Siz yemeği böyle meydanda mı pişirirsiniz ki?..

— Erkekler işte olunca öyle yaparız... Pişeni damlara - evlere - taksim ederiz!..

Garip yemek pişirme tarzı zihnimde kocaman bir istifham husule getirmişti. Bir kere ateşin üstünde ne bir tencere veya kazan vardı. Ne de ocak vazifesini görecek taşlar... Zeki muhatabım tereddüdümü sezmiş gibi sözüne devam etti:

«— Biz bu köydekiler zaten hep akrabayız. Ekseriya beraber pişirip beraber yeriz... Ateş de daha yeni yanıyor!..»

— Peki erkekler nerede çalışıyorlar?..

Elile etrafımızdaki uçsuz bucaksız ormanları işaret ederek:

— Nah şu balkanlarda... Odun keserler onlar...

Yanımızdaki Bekirli köyünün eski muhtarı Arifin sözlerini teyit etti:

— Evet bütün bu ormanlar Pınarcalılarındır. Zaten köy halkı da bundan zengin olmuşlardır.

«Zengin» kelimesi Arifin itirazını celbetmişti. Birkaç defa derin derin içini çektikten sonra:

«— Artık zengin değiliz ki... - dedi - Balkan harbinde Bulgar çeteleri nemiz arsa almışlar. Kalanı da İstanbulun işgal edildiği yıllarda burayı talan eden Rum ve Ermeni eşkiya kaldırmış.. Şimdi toplanmış paramız yok... Eski camiimiz de o vakit harap olmuş.. Parasızlıktan hâlâ yaptıramadık; ileride biriktirip yaptıracağız!..»

Eski muhtar bizden mütecessis bir adamdı. Ateşin başından ayrılıp karanlık köy sokaklarında ağır ağır ilerlerken yavaşça Arife sordu:

«— Arif; sizin köyün tapusu kimde durur; Şih Hasanda mı? Yoksa toprakta gömülü mü?..

Genç köylü bu sual üzerine şaşalamıştı. Birkaç saniye müteredd it düşündü. Sonra kestirip attı:

— Şih Hasanda olacak!.

— Yok canım?.. Halbuki bize; tapunuzun deve derisi üzerine yazılı olduğunu, toprakta sakladığınızı söylemişlerdi!.»

— Ben görmedim onu, fakat...

Arif acele ile ağzından bu sırrı kaçırıyordu. Lâkin çabuk ihtiyatlı oldu. Cümlesini tamamlamadan sustu. Uzun yılların verdiği mesleki bir tecrübe ile; bahsi kapatmamak, sözünün arkasını getirmek için lâfa karıştım:

— Fakat dana derisinden tapu toprakta gömülü duruyormuş değil mi Arif!.. Zaten demin Şih Hasan da öyle diyordu!..

Karanlıklarda gözlerini göremediğim genç köylünün bu son cümlem üzerine uğradığı hayretin büyüklüğü kesik, acı sesile belli oldu:

— Yaaa! Demek Şih size onu söyledi!...

— Söyledi amma; göstermedi ki...

— Yerini ben bilmiyorum!..

Birbirine sıkışmış köy evlerinden birinin önünde durduk. Burası tek katlı ve bir odadan ibaret, üzeri çalılarla örtülmüş kerpiçi andıran küçük bir yerdi. Rehberimiz izahat verdi:

— Köyümüzün odası... Tam iki yüz yıllık bir binadır. Dedelerimiz yapmış!..

Bir kibritin ianesile aralık kapıdan içeriye baktık. Oda bomboştu. Ne bir kilim veya ne bir masa, iskemle vardı.. Halbuki şarktn en harap yerlerinde birkaç sedir, kerevet ve lâakal bir masa, bir kaç defter görmüştüm. Ne acıdır ki İstanbulun, hele Çatalca kazasının yanıbaşındaki bu köyde toplantı, misafir kabul odası bomboş, metrûk bir ahırdan farksızdı!..

Mahzun bir melâlle köy odası (!) ından ayrıldıktan sonra bu hüznümüzü dağıtan, gözlerimizi tecessüsle yaşartan küçük bir sahne ile karşılaştık:

Köyün daha henüz 10 - 11 yaşındaki küçük çobanı Necip, gecenin karanlığı ile tam bir tezat teşkil eden bembeyaz elbisesi ile birden yanımızda peyda olmuştu. Ömründe hiç görmediği fotograf makinesini oyuncak zannedip masum bir çocuk sıfatile dakikalarca seven küçük yavru elimden yavaşça çekerek:

«— Hişt bana bak. Sana ne göstereceğim!» dedi.

Sonra cevabımı bile beklemiyerek yürümeğe başladı.

EN BÜYÜK SEVGİ

Bir iki ev geçtik. Bir dönemeçe saptık. Sağlı sollu iki sıra damların ortasında idik. Necip bunlardan birinin önünde durdu ve elile bir duvarı işaret ederek:

« Oraya bak!.» dedi.

Karanlıktan gösterdiği yerde hiçbir şey göremiyordum. Cehlimle alay eder gibi söylendi:

« Kibrit yaksnan be!.. Karanlıkta ne görülür ki?..»

Onun bu serbest tavrına, büyük adam jestine güle güle kibriti - hem de dördünü birden - yaktım. Hafif rüzgârla titreşen donuk alevin karşısında gözlerime çarpan ilk manzara; duvara yapıştırılmış dört resim ve içimi heyecanla titreten duygu bu resimlerin kıymetli hüviyetleri oldu:

Gazetelerden itina ile kesilmiş, bunların üstündeki ikisi ebedî Şef Atatürkkle Millî Şef İsmet İnönünündü. Altındakiler de eşsiz kumandan Mareşal Fevzi Çakmakla muhterem Başvekil Refik Saydamı yanyana gösteriyordu!...

Titriyen ellerimle dört kibrit daha yaktım. Resimleri bir kere daha hürmetle seyrederken küçük Necip seslndi:

— Tanıyamadın mı onları be?.. Sesimin en tatlı ahengi ile sordum:

— Kim bunlar yavrucuğum?...

«— Alay m ediyorsun benle?.. İnsan Atatürkü, İnönünü nasıl tanımaz! En büyüklerimiz bunlar...

— Peki öbürleri kim?..

— Onlar da Fevzi «paşa» ile Başvekil,.. Bunları ben yapıştırdım.

— Nereden buldun?

— Cumhuriyet bayramında Çatalcaya odun götürmüştük. Orada iki gece kaldık. Askerler şenlik yapıyordu. Oyunlar veriliyordu. Orada bir asker bana gazete verdi. Büyükleri - mizi anlattı. Ben de resimleri kesip buraya astım. Onları çok seviyorum. Her sabah gelir bakarım!..»

Küçük Necp sızlıyan br tahassürle bahsi değiştirerek ilâve etti:

— Ah ben bir okumk yazmak öğrensem!...

Ve snora bulunduğu köyün imkânsız şeraiti içinde bu arzusunun hiç bir zaman tahakkuk edemiyeceğini anlamış gibi boynunu büktü. Durdu!... Onun hali, bu mini mini yürekteki okumak aşkına karşı çaresizliği görmek içimi sızlata sızlata arkadaşların yanına döndüm.

Onları damların arasında buldum. Nizamettin Nazif haykırıyordu:

— Niye açlmazmış sanki bu kapılar!.. Sonra bana dönerek: «— Monşer, dedi. Dedindenberi tek bir evin kapsını açtıramadım. Olmaz; diyorlar.. İçeriye yabancı ayağı girmezmiş dedelerinden öyle görmüşler!..

Filhakika biraz sonra Şih Hasanın yanına dönünce de o bu itiyatlarını şöyle tefsir etti:

— Evde kadınlar vardır da!.. Maamafih kadınsız evler herkese açıktır!.

Gece hayli ilerlemişti. Artık dönmek zamanı gelmişti. İhtiyar Şih bizleri «Sırat köprüsü» nün nihayetine kadar uğurladı. Ona veda ederken son bir tecrübe ile takıldım:

«— Gel seni de Serovaya götürelim!.»

Serova ikinci ağır ceza mahkemesinı verilen istidaya göre Pınarcalıların lisanınca İstanbulun ismi idi. Tecrübel ihtiyar:

«— Ne söylüyorsunuz kuzum?» diye gülmekle iktifa etti. Onun bu manalı gülüşü ve gördüklerimiz esrarın bir kısmını çözmüş, söylenenlerin umumiyetle eski zamanlara ait olduğunu bir kere daha anlatmıştı!..

Biz de gülüştük. Ve otomobilimize binerek ay aydınlığı içinde bir rüya gibi bembeyaz uzanıp giden ovalara daldık!...

Mevsimin en fevkalâde filmi.. Bütün dünya sinemalarının büyük muvaffakiyetle gösterdikleri bir film...

Sinemasının 2 güzel âşıkı

tarafından yaratılan

BÜYÜK AŞK

Fransızca nüshası önümüzdeki SALI akşamı

SÜMER SİNEMASINDA

Gala suaresi olarak gösterilecektir. Biletlerinizi evvelden aldırabilirsiniz.

Telefon: 42851

Bugün eğlenmek, kahkaha ile, doya doya gülmek isteyenler Sinemacılık âleminde bugüne kadar yapılan en komik film

ZORLA TAYYARECİ

ŞAHESERLER ŞAHESERİNDE

TÜRKÇE SÖZLÜ Nüshası İPEK'te

Fransızca Orijinal Nüshası MELEK'te

Görmelidirler. Çünkü bu bir kahkaha kasırgası, neş'e menbaıdır.

BU GÜN MATİNELERDEN İTİBAREN :

TAKSİM Sineması

1940 harbinin ilk süper filmi

Şimal Denizinde CASUSLAR

Şaheserini takdim ediyor.

Denizaltı gemileri ve donanma... Harp halinde İngilterede casuslar... 2 kahramanı seven bir kadın... Bir casus kadın uğruna deniz harbinde ölenler...

BAŞ ROLLERDE

CONRAD VEIDT - VALERIE HOBSON

İstanbul fiat mürakabe komisyonundan

26 No. lu ilân — İstanbul gazetelerinin 7 - 8 birinciteşrin 1940 tarihli nüshalarında münteşir manifatura fiatlarına müteallik «24» No. lu ilânımızdaki «muhtelif ellerde bulunmuş olan manifatura eşyasının» icaresi «ithalâçılardan maada ellerde bulunan manifatura eşyasının» şeklinde tashih edilir. Bu mallar ithalâtçılar ellernide bulunduğu takdirde 1/10/940 tarihli resmî gazete ile neşredilmiş olan Ticaret Vekâleti tebliğinin 4 üncü maddesi hükmü dahilinde tesbit olunacak azamî kâr yüzdelerinin ilâvesile satılabilecektir. 9816

Türk Kimyagerler ve Mühendis Kimyagerler Cemiyeti Ana Nizamnamesi

— Dünkü Nüshamızdan Devam —

MADDE 26 — Mıntaka grupları ve idare heyetleri yalnız kendi mıntakaları dahilinde çalışmağa salâhiyettar olup hiçbir veçhile cemiyetin umumî heyetini bir kül olarak temsil edemezler.

MADDE 27 — Aktif aza adedi 20 den fazla olan gruplarda mıntaka grupu idare heyetleri bir reis, bir umumî kâtip ve bir veznedar - muhasipten mürekkep olmak üzere üç kişiden ibarettir.

MADDE 28 — Cemiyet azası ayni zamanda iki mıntaka grupuna kaydedilemez. Mıntakasını değiştiren azanın evvelki mıntakadaki mevcut bilcümle vesaiki, mıntaka idare heyetine gönderilir ve azalık sıfatı devam eder.

MADDE 29 — Gerek umumî idare heyeti azaları ve gerekse mıntaka grupları idare heyetleri azaları yeniden intihap olunmak hakkını haizdirler.

Varidat:

MADDE 30 — Cemiyetin merkez ve mıntaka gruplarının varidat kaynakları şunlardır:

a) Her aktif aza tarafından ayda verilecek aidat. Bu aidat senede asgarî altı lira olur. Azamî miktarı 1512 No.lı cemiyetler kanununun 11 inci fıkrasındaki ahkâma tâbidir.

b) Her nevi teberrüler,

c) Gruplar tarafından temin edilecek müsamere ve eğlencelerden alınan hasılat.

MADDE 31 — Merkez ve şubeler tarafından temin olunan varidat, teberrüler ve hasılat, her şeyden evvel kendi mübrem ihtiyaçlarına sarfolunur. Bu ihtiyaçlardan fazla varidat bulan merkez veya gruplar, merkezin veya diğer grupların ihtiyaçları karşısında idare heyetlerinin tensip edeceği miktarlarda merkez veya gruplara yardımlarda bulunur. Maamafih umumî kongre cemiyetin bilcümle varidatını münasip göreceği veçhile tasarrufa salâhiyettardır.

FASIL IV

Umumi kongre, mıntaka kongreleri

Umumi kongre:

MADDE 32 — Cemiyetin umumî kongresi her sene temmuz ayında cemiyet merkezinin bulunduğu şehirde toplanır. Umumî kongre mıntaka grupları idare heyetlerinin müşterek kongresi olmayıp gerek merkeze ve gerek mıntaka gruplarına kayıtlı bulunan aktif azanın her birinin filen, veya tahriren iştirak edebileceği, cemiyetin manevî şahsiyetini tam bir kül olarak temsil eden ve cemiyet hakkında bilcümle icraî, kazaî kararlara sahip olan. her nevi şahsiyeti haiz umumî heyettir.

Umumi kongrelerin vazifeleri:

MADDE 33 — a) Mıntaka idare heyetlerinin bilânço ve hesaplarını tetkik eder.

b) Grupların idarî ve malî bilcümle işlerini, kongre ve idare heyetlerinin kendisine arzedeceği meseleleri tetkikle icabeden kararları verir.

c) Umumî idare heyetini intihap ibra ve cemiyetin bir senelik faaliyetinin neticelerini tetkik eder.

d) Umumî idare heyetine ve mıntaka grupu idare heyetlerine lüzumlu gördüğü direktifleri verir.

e) Mıntaka grupu kongrelerinde verilmiş olan ve grup azalarının imzalarını haiz bulunan kararları müzakereye koyar. Mıntaka grupu kongrelerinden azanın imzalarını haiz olarak umumî kongreye gönderilen bu kararlar imza adedi kadar rey ile ittihaz edilecek mukarreratı ithal ve reyler umumî kongrece bu husus için verilen reylere zammolunur. Yalnız bu gibi hallerde grup kongrelerinde mevzuu bahis mesele hakkında rey vermiş ve reyi grup kararile ekseriyete ithal edilmiş olanlar ikinci bir defa umumî kongrede aynı mesele hakkında rey veremezler.

Mıntaka grupu kongreleri:

MADDE 34 — Cemiyetin mıntaka grupları her sene umumî kongreden iki ay evvel nisanda akdolunur. Bu kongreler grupun senelik faaliyetini tetkik ve mıntaka grupu idare heyetini ibra ve yenisini intihap ederler. Ve yeni intihap edilen idare heyeti azasının isimlerini umumî kongreye bildirir.

MADDE 35 — Mıntaka grupu kongreleri grupun bir senelik faaliyetinin bilânçosunu umumî kongreye bildirir. Umumî kongrece alınmasını istediği tedbirleri grup kongre azasının imzalarını havi bir karar sureti şeklinde, üç nüsha olarak tanzim ve bunlardan birini umumî idare heyetine, birini umumî kongre riyaseti divanına, birini de grup evrakı arasında muhafaza eder. Umumî kongrede bu kararlar madde 31 in (E) fıkrasına göre muamele görür.

MADDE 36 — Umumî idare heyeti cemiyet merkezindeki mıntaka grupu idare heyetinin vazifesini de göreceğinden ayrıca bir merkez grupu kongresi yapılmaz. Maamafih bazı hususî hallerde umumî idare heyeti merkezde bulunan azayı istişare için davet eder.

Umumi kongre ve mıntaka kongreleri için genel hükümler:

MADDE 37 — Umumî kongreye veya mıntaka kongrelerine iştirak ya filen, ya temsilen veya tahriren olur. Mazeret dolayısile kongrelere iştirak edemiyen aza, yerini bir mektupla azadan birine verir; bu şekilde bir aza kendinden başka yalnız bir reye sahip olabilir.

MADDE 38 — Umumî kongreler ve mıntaka kongreleri merkez veya mıntaka gruplarına mukayyet azanın nısfından bir fazlası ile açılır. Birinci içtimada ekseriyet temin edilmediği takdirde 15 gün sonra ikinci içtimaa davet edilip gelen aza ile kongre akdedilir. Gerek umumî kongrede ve gerekse mıntaka kongrelerinde kararlar ekseriyetle verilir.

MADDE 39 — a) Umumî kongre umumî idare reisi, bulunmadığı takdirde umumî kâtip her ikisinin bulunmadığı hallerde umumî idare heyeti azasından biri tarafından açılır.

b) Mıntaka grupları kongreleri de mıntaka grupu idare heyeti, veya umumî kâtibi ve bunların bulunmadığı hallerde azadan biri tarafından bu maddenin (a) fıkrasına göre açılır.

c) Kongrede ekseriyetin bulunduğu sabit olduktan sonra mevcut aza bir kongre reisile bir kongre reis vekili, iki kâtip, ve iki de mürakip intihap eder.

MADDE 40 — Kongrelere, kongre reisi bulunmadığı hallerde kongre reis vekilinin riyasetinde devam olunur. Zabıtlar kongre reislerinin birile kâtipler tarafından imza edilerek hıfzolunur.

MADDE 41 — İntihap edilen iki mürakip aza kongrelerin akdi esnasında idare heyeti tarafından hazırlanmış olan senelik hesapları tetkik ile heyeti ibra ve hesabatın kontrol edildiğini ait olduğu deftere imza ile tesbit ederler.

MADDE 42 — Kongrelerin akdinden 15 gün evvel aktif azaya birer davetiye gönderilir ve bu davetiyelere ruznâme kaydedilir.

MADDE 43 — Cemiyete kayıtlı bulunan aktif azanın 1/5 nin tahriren umumî idare heyetine müracaati üzerine bu heyet azayı fevkalâde bir umumî kongreye davet eder. Ayni şekilde bir mıntaka grupu azaları, mıntaka grupu idare heyetlerine müracaatla grup kongresini fevkalâde içtimaa davet edebilirler.

MADDE 44 — Kongrelerde yalnız ruznamede yazılı maddeler müzakere olunur. Ancak mevcut azanın yirmide birinin kararile teklif edilen ruzname harici maddelerin müzakeresi mecburîdir.

MADDE 45 — Usulü dairesinde zaptedilen kongre kararları cemiyetin mecmuasında neşrolunur.

Ana nizamnamenin tadil ve tefsirli:

MADDE 46 — Ana nizamnamenin tadiline yalnız umumî kongre karar verebilir. Bu da kongreye iştirak eden azanın 2/3 nün kararile yapılabilir.

MADDE 47 — Mıntaka gruplarından biri veya birkaçı ana nizamnamenin bir veya birkaç maddesinin tadil veya tebdilini talep ve bunun için muumî kongreye müracaat edebilir. Bu takdirde umumî kongre 33 üncü maddenin (d) fıkrasına göre hareket eder.

MADDE 48 — İşbu nizamnamede tasrih edilmiyen hususların lüzumu takdirinde tetkikine ve bir dahilî nizamname vücude getirilmesine umumî idare heyeti mezundur.

MADDE 49 — Umumî idare heyetince tefsire muhtaç görülen maddeler ilk umumî kongrede müzakere ve tefsir ve icap ederse tadil olunur. Maddenin muaddel şekli kat'iyet kesbettikten sonra tatbik olunur. Dahilî ruznamenin tatbikına da gene ilk umumî kongrede müzakere ve kabulünden sonra başlanır.

Cemiyetin feshi:

MADDE 50 — Yalnız umumî kongre, cemiyetin feshine salâhiyettardır. Fesih kararı cemiyete mukayyet bilûmum aktif azanın 3/4 nün bir fazlasile verilir.

MADDE 51— Cemiyetin feshi takdirinde, şahsiyeti maneviyesinde bulunan malların nereye terkolunacağı, fesih kongresinde tayin olunur. Kongrenin toplanmasına imkân bulunmadığı takdirde bütün mallar İstanbul Üniversitesi Kimya Enstitüsü kütüphanesine terkolunur.

MADDE 52 — Mıntaka gruplarından biri kendi kongresinde grupa kayıtlı azanın 3/4 ünden bir fazlasile grupun faaliyetini tadil edebilir. Bu keyfiyetin muteber olabilmesi için umumî kongrenin tatil kararını tasdik etmesi şarttır.

MADDE 53 — Faaliyetini tatil eden gurpun bütün malları ve evrakı merkeze devrolunur.

Redaksiyon heyeti:

MADDE 54 — Cemiyetin neşriyatını idare eden bir redaksiyon heyeti vardır. Bu heyeti ve neşriyatın icap ettirdiği formaliteleri, neşriyatın vuku bulduğu şehirdeki merkez veya mıntaka grupu idare heyeti intihap ve ifa eder.

Haysiyet divanı ve disiplin kararları

MADDE 55 — Meslekî haysiyeti muhil hareket ettikleri sabit olan cemiyet azası hakkında bir karar ittihaz etmek üzere umumî kongrece üç azadan mürekkep bir haysiyet divanı teşkil olunur. Bu divanın vereceği hüküm umumî idare heyeti tarafından tatbik olunur.

MADDE 56 — Umumî idare heyeti ile mıntaka grupu idare heyetleri arasında ihtilâf zuhurunda, umumî idare heyeti, azamî bir ay zarfında ihtilâf çıkan mıntaka grupu kongresini fevkalâde içtmaa davet ve yeni bir idare heyeti intihap etmek üzere eski heyeti feshetmek hakkını haizdir.

Eski heyet yeniden intihap olunduğu veya ihtilâf baki kaldığı takdirde umumî idare heyeti veya grup idare heyeti, ihtilâfın hallini umumî kongreye havale eder. Umumî kongre son kararı verir ve bu karar tatbik olunur.

Müteferrik maddeler:

MADDE 57 — İşbu nizamname 3/1/940 tarihinde müessis aza tarafından tanzim edilerek mahallin en büyük mülkiye âmirine verilmiş ve cemiyetler kanununa göre ilân olunmuştur.

MADDE 58 — Müessis azanın isim ve adresleri şunlardır:

Kimyager Ekrem İnel. Maçka Kâğıthane cad. No. 130. Mühendis Kimyager Tarık Artel: Şişli Halâskârgazi caddesi 315. Kimyager Raşit Taşdur: Taksim Mezarlık sokak Gabellon ap. 30. Kimyager Jülide Deymer: Şişli Kır sokağı No. 39. Kimyager Sezaî Deymer: Şişli Kırağı sokak No. 39. Kimyager Hasan Bayaz: Bakırköy Mektupçu sokağı 7. Mühendis Kimyager Haldun Terem: Şişli Ebekızı sokağı İpekçi ap. Kimyager Haşmet Eskin: Devlet Demiryolları kimyageri: Haydarpaşa. Dr. Kimyager Ekrem Eraş: Müskirat İnhisarı kimyageri. Kabataş. Mühendis Kimyager Ömer İnce: Müskirat İnhisarı Kimyageri. Kabataş. Dr. Mühendis Kimyager Turhan Şeşbeş: Nişantaşı, Vali konağı cad. 75. Kimyager Nüzhet Çelim: Hıfzıssıhha müessesesi. Ankara. Öncebeci, Kurtuluş, Topraklık Hakman apart. No. 3

1 - GENÇLİK
2 - GÜZELLİK
3 - SIHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu meziyetlerin hepsini size

KREM PERTEV

temin edebilir.

1 — **KREM PERTEV:** Bir tualet müstahzarıdır. İnce bir itina ve yapılışındaki hususiyeti itibarile yüzdeki çizgi ve buruşukluların teşekkülüne mâni olur. Deriyi genç ve gergin tutar.

2 — **KREM PERTEV:** Bir güzellik vasıtasıdır. Genişlemiş mesamatı sıkıştırarak ciltteki pürtük ve kabarıkları giderir. Çil ve lekeleri izale eder. Tenimat ve şeffaf bir hale getirir.

3 — **KREM PERTEV:** Bir cild devasıdır. Deri guddelerinin ifrazatını düzeltir. Sivilce ve siyah noktaların tezahürüne mâni olur. Cild adalesini besliyerek kuvvetlendirir. Kuru cildler için yağlı, ve yağlı cildler için yağsız hususî tüp ve vazoları vardır.

KANSIZLIK

DESCHIENS surubu

ancak Reçete ile satılır

Sahip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri
ETEM İZZET BENİCE
Basıldığı yer: SON TELGRAF Matbaası

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Türk Okutma Kurumuna birinci derecede ve İsmail Rasime ikinci derecede ipotek gösterilen Yüsriyeye ait Alemdar mahallesinde Aziziye caddesinde ve Fatma Sultan Camii sokağında eski 14, 47, 49, 43, 51, 45, 53, 4, 2, yeni 24, 17, 22, 28, 20, 19, 18, 26, 9, 21 kapı, 33 ada 7-8-9-10-11-12-13-14 parsel numaralarla mürakkam hududu senette muharrer kârgir, bahçeli iki hane ve yedi kıt'a bilâ hava dükkân açık arttırmaya konulmuştur. Gayri menkulün bulunduğu yer İstanbul Hükûmet konağı karşısında ve esas cadde üzerinde olmakla beraber bina tamire muhtaç ve elektrik ve havagazı, su tertibatı vardır. Bu gayri menkullerden 12 parsel, 28 kapı numaralı dükkânın iki cephesi camekân, zemini çimento kahve dükkânıdır. 10-11 parsel 24, 26 kapı numaralı dükkânlar birleştirilerek bir dükkân halinde müstamel olup 26 numaralısının cephesi demir yaprak kepenklidir. 8 parsel, 20 kapı numaralı dükkân cephesi demir yaprak kepenkli, zemini asfalt bodurum katı mutpak olarak müstameldir. 7 parsel 18 kapı numaralı dükkânın zemini tahta, cephesi camekândır. 9 parsel 22 kapı numaralı mahal han mahallidir. Burada bahçede natamam bir oda bir mutpak, bir aralık, bir ocak yeri vardır. Birinci katta bir koridor üzerine altı oda, bir helâ, sol taraf kısmında bir koridor üzerinde beş oda, bir helâ vardır.

İkinci kata bahçeden tahta asma bir merdivenle çıkılır. Sol tarafta bir koridor üzerinde bir helâ, bir oda, diğer koridor üzerinde üçü yüklü, dolaplı ve gayri kabili iskân, biri kabili iskân olmak üzere dört oda vardır. Diğer koridor üzerinde ise ikisi camekân bölmeli olmak üzere beş oda, bir helâ vardır. Buradan üçüncü kata çıkılır. Yüklü, dolaplı bir oda, bir sofa, bir taras vardır. Diğer hane: Bahçeden kapıdan girildikte binanın sokak cephesine nazaran diğer ev gibi birinci kattır ve bir koridordan sonra bir oda, bir helâ mevcuttur. Odanın altı 20 numaralı dükkândan kullanılır; mutpak mahallidir. İkinci katta merdiven başı, dört oda vardır. 13, 14 parsel, 17, 19, 21 kapı numaralı üç dükkân birleştirilmiş zemini çimento, cephesi camekân olup matbaadır.

Mesahası:	7 parsel No. lı mahal			13.50	metre murabbaı	
	8	»	»	10.50	»	»
	9	»	»	269.50	»	»
	10	»	»	7.50	»	»
	11	»	»	6.50	»	»
	12	»	»	28.50	»	»
	13	»	»	35.50	»	»
	14	»	»	31.00	»	»

olmak üzere 402.50 metre murabbaıdır.

Bundan 123 metre murabbaı mahal bahçe olup mütebakisini binalar işgal etmektedir. Dükkânlar havasızdır, haneler bilâhava ve dükkânların tapu kaydına mukayyet olan irtifadan sonraki havalara müştemildir. Bu emlâkin tamamına 29550 lira kıymet takdir olunmuştur. Bu gayri menkule ait şartname 31/10/940 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için divanhaneye asılacaktır. Birinci arttırması 11/11/940 tarihine müsadif pazartesi günü saat ondan on ikiye kadar İstanbul İkinci İcra dairesinde icra olunacak ve muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. O gün böyle bir bedel elde edilemezse en son arttıranın teahhüdü bâki kalmak şartile arttırma on beş gün, temdit edilerek 21/11/940 tarihine müsadif perşembe günü ayni mahal ve saatte icra olunacak ikinci arttırmada en çok arttırana ihale edilecektir. İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masrafa dair iddialarını evrakı müsbitelerile 20 gün içinde İcra dairesine bildirmeleri, aksi takdirde hakları tapu sicillinde mukayyet olmıyanların satış bedelinin paylaşmasından hariç bırakılacakları ve talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi veya millî bir banka teminat mektubu ibraz etmeleri ve fazla malûmat almak istiyenlerin her zaman 37-2113 numara ile dairemize müracaat edebilecekleri arttırmaya iştirak edeceklerin evrakı tetkikle şartnameyi okuyarak muhtevivatını kabul etmiş addolunacakları ve müşterinin yalnız 20 senelik tâviz bedeli ile ferağ harcı ve ihale pullarını vermeğe mecbur olduğu, diğer rüsum, vergi borçları borcluya ait olacağı ilân olunur. (29766)

HAKKI KATRAN Öksürük Pastili

Sultanahmet 1 inci sulh hukuk hâkimliğinden:

Davacı Hüsnü Çıtağın Kumkapı Havuzluhamam Turakeş sokak No. 3 de Sıdıka aleyhine açtığı 40 lira alacak davasının cari muhakemesinde müddeaaleyhe gönderilen dava arzuhali sureti müddeaaleyhin yazılı adresten çıkıp gittiğinden adresi belli olmadığından bilâ tebliğ iade edilmesi üzerine dava istidası suretinin müddeaaleyhe 20 gün müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş ve muhakemesi de 5/11/940 sal günü saat 14 de talik edilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatte mahkemeye gelmeniz veya kanunî bir vekil göndermeniz aksi takdirde riyabınızda muhakemeye bakılacağı tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 1784

Şehir tiyatrosu

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
OTELLO

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
YALI UŞAĞI

Şehrin her tarafına otobüs temin edilmiştir.

KÖMÜR SOBALARI

AVİZELER | SAATLER Altın Metal

AEG elektrik fırını ve süpürgeleri | Havagazi ocakları ve elektrik | DÜĞÜN Hediyeleri

TAKSİTLE SATIŞ)

OSMAN ŞAKAR ve Şki.

Galata, Bankalar caddesi 59 - 47 Tel. 42769. Beyazıt, Üniversite caddesi No. 28 Kadıköy, İskele cad. No. 33/2

QUINA LAROCHE

Terkibinde Kırmızı Kınakına
Kül Renkli Kınakına
Sarı Kınakına
gibi en mükemmel üç Kınakınanın teksif edilmiş eriyebilen bütün unsurları bulunan nefis ve lezzeti hoş bir şarap hülâsasıdır.

Doktorlar tarafından tavsiye edilen bir kuvvet ve sıhhat eksiridir.

YAVUZ SULTAN SELİM

Halifeler Diyarında

No. 11 Yazan : M. SAMİ KARAYEL

Yavuzun fırkası kılıçtan geçirildi

Lâkin, veziriazam Mustafa paşa mahrem adamlarından birini yola çıkardı ve şehzade Ahmede, Yavuzun İstanbuldan gizli bir kuvvet çıkardığını ve onu yolda pusuya düşürerek mahvetmesini bildirdi.

Şehzade Ahmet, Yavuzun gönderdiği bu fırkayı bir geçit verinde basarak esir aldı ve kılıçtan geçirdi.

İşte bunu da haber alan Yavuz kükredi. Entrikalar içinde olduğunu anladı ve adamları vasıtasile de birçok gizli mektuplar yakalatmıştı.

Yavuz, bundan sonra acı ve bîaman icraatına başladı. İlk olarak veziriazamı Mustafa paşayı huzuruna çağırarak:

— Bire mel'un!. Söyle!. Şehzade Ahmede haber yollıyan kimdir?

Veziriazam Mustafa paşa, yalvarıyordu:

— Padişahım, haberim yoktur.. Canım yoluna fedadır.. Kulunun günahı yoktur..

Yavuz, köpürmüştü, bağırıyordu:

— Bire, din ve millet düşmanı... Bire, canavar.. Sen beni babam Beyazıt Velî gibi derviş nihat mı zannedersin?. Biz, uyumayız.. Her şeye agâhız...

Dedikten sonra, cellâda emir verdi:

— Tez kesin mel'unun kafasını?

Cellât, veziri azamın kellesini kesmeğe vakit bulamadı. Çünkü, Yavuz hançerini çekmis Mustafa paşanın kellesini kendi elile biçmişti.

Yavuz, bununla da kalmadı. Bursada bulunan küçük şehzadelerin kellelerini de kesti.

Bursada bulunan yedi yaşından yirmi yasına kadar olan beş şehzadeyi boğdurdu.

Hersekli Ahmet paşayı veziriazam yaptı ve Saruhanda oturan ve hiçbir şeye karışmıyan şehzade Kurkudun da kellesini uçurmağa karar veren Yavuz on bin süvari ile Bursadan kalkarak beş günde Manisa önüne vardı.

Yavuz Bursadaki şehzadeleri gözü önünde boğdurmuştu. Kanlı bir facia olmuştu. Şehzadelerin büyüğü celltlara hücum etmişti. Hattâ, bir cellâdın kolunu kırmıştı.

Yavuz, davasını haklı görüyordu. Çünkü, babası Beyazıdı Velî gibi kardeşlerine dokunmamağa karar vermişti.

Fakat, kardeşleri rahat durmamışlardı. Hep birden aleyhine entrika çevirmişlerdi. İsyanlar vücude getirerek babası Beyazıdı Velî zamanında olduğu gibi bir fıtret devri açmışlardı. Bu sebeple hepsinin vücudünü ortadan kaldırmak elzemdi.

İşte, Yavuz verdiği kararla Manisaya vardı. Kardeşi şehzade Kurkudu yok edecekti.

Şehzade Kurkud, Yavuz Sultan Selimin on bin atlı ile Manisaya geldiğini işitince adamı Piyale bey ile nasılsa bir fırsat bulup kaçtı. Teke sancağında dağlara sığındı ve bir mağaraya girip saklandı.

Lâkin, Teke sancağı beyi beş on Türkmen ile şehzade Kurkudun saklandığı mağarayı buldu ve Türkmenler tarafından mağara basıldı, yakalandılar.

Kurkud, Bursaya götürüldü. Orada katlolundu. Şehzade Krkud kardeşi Yavuza katlolunmadan evvel bir tebrikname yazdı.

Cellâtlar, Kurkudun kellesini kesmek üzere mahbus olduğu odaya girdikleri zaman hiç havfetmeden sordu:

— Beni katletmeğe geldiniz değil mi?.

Cellâtlar, cevap verdi:

— Evet Sultanım!.

Kurkud, rica etti:

— Bir saat kadar mühlet vermez misiniz?.

Cellâtlar, mühlet verdiler. İşte bu bir saat zarfında Kurkud kardeşi Yavuza bir mevzun tebriknâme vazdı. Sonra abdest alıp iki rek'at namaz kıldı. Boynunu, sükûnetle kemende verdi.

Yavuz, kardeşi Kurkudun mevzun tebriknamesini okuduğu zaman ağladı ve üç gün matem tutulmasını emretti.

Hattâ, Kurkud Sultanın gizlendiği mağarayı bulan on iki Türkmeni idam ettirdi.

Görülüyor ki, Yavuzun kardeşlerini katletmesi zarurî idi. Çünkü, millet ve devlet şûreşten, isyandan, kargaşalıktan kurtulmıyacaktı, Yavuz, hem kardeşlerini katlediyor ve hem de ağlıyordu. Üste de matem tutuyordu.

(Devamı var)